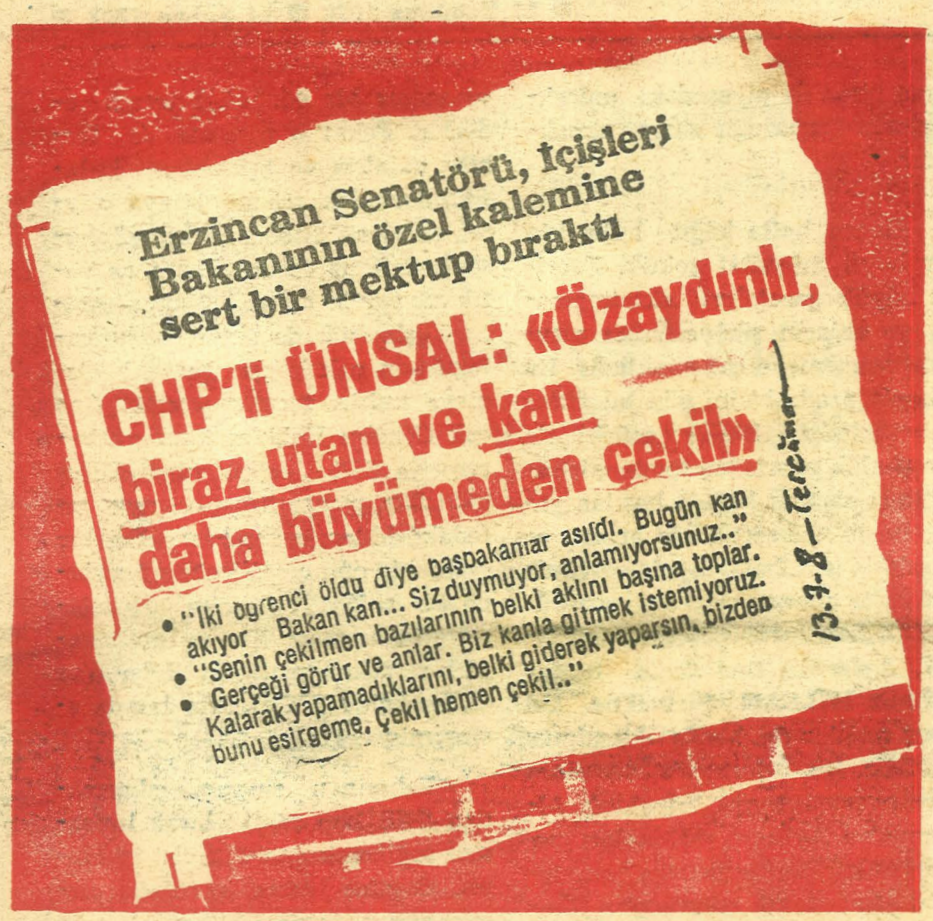

Sahibi ve Başyazarı: Kadir Mısıroğlu *21 Temmuz 1978*
Siyasî, edebî, tarihî, ilmî, haftalık gazete *14 Şaban 1398*
Vilâyet Han Kat: 1 Nu: 101 - 102 *Cağaloğlu — İstanbul*

SAYI: 134 / BEŞ LİRA / BİR DM.

SOLCU CHP İKTİDARININ KARARI:
Muayyen istisnalar dışında

HACCA GİTMEK YASAK!..

OKUYUCULARIMIZLA HASBİHAL

İTİZAR

Sevgili okuyucularımız,

İman cephesinin en gür, muvâzeneli ve müstakar sesi olan SEBİL'imizi neşriyata başladığı günden beri sizlere dâimâ —gerek muhteva ve gerek şekil yönünden— biraz daha mükemmel bir sûrette takdim etmek hususunda dâimî bir gayret içinde bulunduğumuz dikkatlerinizden kaçmamış olmalıdır. Fakat ne yazık ki, Türkiyemizde inananlar, matbaa sahasında —maalesef— menfî zihniyetli kimselerden henüz çok çok geride bulunmaktadır. Yetişmiş adam kıtlığına ilâveten teknik imkânların da hasmın elindekilerle kıyası kabil olmadığı bilinen bir gerçektir. Bu sebepledir ki, —bütün arzumuza rağmen— her şeyi istediğimiz mükemmellik ve nefâsete ulaştıramıyoruz.

Hâl böyleyken bir de ârızî olarak ortaya çıkan bir takım pürüzler bazan ümid ve şevkimizi kıracak durumlara sebep olmaktadır. Bunlardan biri de geçen hafta cereyan etmiş ve SEBİL'imiz belki de bugüne kadar en az muvaffak bir nüsha ile huzurunuza çıkmıştır. Bunun sebeplerini kısaca izah etmek ve bir daha tekerrürünü önlemek maksadıyla aldığımız tedbirleri nakletmek istiyoruz.

Bildiğiniz üzere SEBİL'imiz müessesemizin kendi matbaasında dizilip tertib olunmaktadır. Ancak bizim matbaamız kitap basmak maksadıyla kurulduğundan —teknik olarak— SEBİL'i basmaya müsâid değildir. Orada ancak dizilebilmekte ve tertibi yapılmaktadır. Tirajımızın çokluğu, rotatifte basılmamızı mecburî kılmaktadır. Rotatifse artık terkedilmeye yüz tutmuş bir vasıtadır. Zira son gelişmelerle, gazeteler yine rotatif sistemiyle yani bobin kullanacak tarzda ve fakat ofset tesislerde basılmaktadır. Böyle tesislerse bugün sırf büyük gazetelerin elinde mevcuttur. Bunlar da yalnız kendi gazetelerini basmakta, dışarıya iş yapmamaktadırlar. Bir ikisi nâdiren yabancı iş almaktaysa da bunların sahiplerine fikren taban tabana zıt olmamız bugüne kadar onlara gönül rahatlığı ile mürâcaat etmemizi imkânsız kılmıştır. Kala kala elde artık hurdalaşmaya yüz tutmuş birkaç rotatif kalmıştır ki, onlardan da işte böyle istenilen randımanı almak imkânsızlığı meydandadır.

Bu rotatiflerden biri de Fazilet Neşriyat Şirketi'nin malı olup Asya Gaeztecilik tarafından çalıştırılan bizim basıldığımız rotatiftir. Bu, eskiden yani ofsete dönmeden önce Milliyet gazetesinin basıldığı matbaadır. Aslında iyi bir makina olmasına rağmen lâyıkıyla bakılamamaktan dolayı artık temiz bir baskı çıkaramıyacak hâle gelmiştir. Dikkatle mukayese edilirse görülür ki, gazetemizin ilk sayıları baskı iyiliğiyle bugünkünden çok daha temizdir Halbuki SEBİL çıktığından beri hep aynı makinada basılmıştır. Bu şu demektir ki, işçi ve malzeme itibariyle eski nefaset sağlanamamaktadır.

Rotatif beş on milyonluk bir tesistir. Esasen modası geçtiği için artık yenileri de kurulmamaktadır.

Geçen hafta teknik bir sebep dolayısıyle sarı renk basılamamıştır.

Diğer taraftan aşağı yukarı aynı sebeplerle kalıplar muntazam çıkmamaktadır Bu sebeple bazı siliklikler ve mürekkep bulaşıklıkları önlenememektedir. Buna biraz da piyasadaki mürekkeplerin bozukluğu sebep olmaktadır.

Geçen hafta kâğıt bulmakta bir hayli müşkilât çektik. Fabrika büyük gazeteleri aksatmamaya ve onların şikâyetlerine meydan vermemeye çalışmaktadır. Bu sebeple arada bizim gibi küçükler yanmaktadır. Binbir müşkilâtla bir günlük gazeteden temin edebildiğimiz emânet kâğıda basılan gazetemizin zikrettiğimiz ârıza ve aksaklıklar sebebiyle istediğimiz nefâsette çıkmaması, doğrusu bütün SEBİL mensuplarını üzmüştür. Aylardan beri ümid bağladığımız MİLSAN Şirketi'ne âid ofset tesisler de, henüz kurulmuş değildir. Bu durumda birtakım çâreler araştırmaya koyulduk. Almanya'ya Aybeem makinaları ısmarladık. Bunlar gelince gazetemizi ofset olarak çıkaracağız. Şimdiden baskı için araya giren bazı dostlar yardımıyla temaslar yapmaktayız. Bu durum gerçekleşinceye kadar gazetemizde görülebilecek aksaklıkların bağışlanmasını rica ederiz.

Esasen dünyanın hiç bir yerinde fikir gazeteleri fazla şatafatlı çıkmazlar. Ciddî, ağırbaşlı ve vakur bir görünüşü tercih ederler. Fakat o nisbette de, tashih hataları ve mürekkep bulaşıklıklarından sâlim olmaya gayret ederler. Bizim de hiç şüphesiz hedefimiz budur. Fakat ne yazık ki: içinde bulunduğumuz şartlar —şimdilik de olsa— arzularımızı tam mânâsıyla gerçekleştirmeye imkân vermemektedir. Ancak Cenâb-ı Hakk'ın lütuf ve keremiyle SEBİL irfan mektebinin hâhişkâr mensuplarının gayret ve fedakârlıkları sayesinde yakın bir gelecekte onu emsâllerinin fevkinde bir nefâsetle takdim edeceğimize inanıyoruz. Bunun getireceği bir takım malî külfetler olsa da herhalde SEBİL için bunu esirgemiyeceğiz.

Tahminen şu yazı çıkarmadan SEBİL'in ofset olarak intişarını sağlamak azm-i kavîsi içindeyiz. O güne kadar görülecek aksaklıkların içinde bulunduğumuz şartlardan doğduğunu hesaba katarak nazar-ı müsamaha ile telâkki edilmesini rica ederiz.

Cenâb-ı Hakk'ın rahmeti, bereketi, selâmı ve âtıfeti üzerinize olsun, aziz okuyucularımız!

Sebil

OKUYUCU POSTASI

Mevlid Kuntoğlu — Konya : Gazetemizi tanıtıcı bir broşür mevcud değildir. Zira Sebil'in böyle bir tanıtmaya ihtiyacı olmadığı kanaatındayız. Bize mürâcat ettiğinize göre elinize hiç olmazsa bir aded Sebil geçmiş demektir. İşte Sebil'i tanımak için o bir tek nüsha kâfidir. Abone için posta çeki kullanırsanız masraf ödemezsiniz. Biz posta çeki havâle kâğıtlarını abone gazeteleri içine koyuyoruz. Bu bakımdan herhangi bir postaneden alacağınız havâle kağıdını doldurup abone bedelini masrafsız olarak göndermeniz mümkündür. Bilvesile selâmlar.

Mehmed Dönertaş/KONYA: Abone müddetiniz 156. sayımızda nihayete erecektir. selâmlar.

Süleyman İlhan — Mersin : Yazınızı aldık. Teşekkür ederiz. Bu mevzuda bizim de zaman zaman düşüncelerimizi yazdığımız mâlumdur. Millî Mücadelenin tarihini anlatan bir çok kitap mevcud olmakla beraber bunların ekseriyeti resmî görüşe bağlıdır. Sırf askerî hareket için merak ediyorsanız, en genişi Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Reisliği (Genel Kurmay Başkanlığı) tarafından neşredilendir. Fakat mes'elenin asıl ehemmiyetli olan yönü, siyasî mahiyetidir. Bunun da gerçekleri aksettirecek bir surette şimdilik fiilî ve kanûnî imkân mevcud değildir.

Misak-ı Millî Hudutları için bir harita yapılmış değildir. Zira Misak-ı Millî fiilî olarak hudut tâyin etmemiştir. Sadece 30 Ekim 1918 tarihli Mondros Mütârekenâmesinin imza edildiği anda ordumuzun bulunduğu en son ric'at noktalarını hudud saymıştır. Buna göre halen hududlarımız haricinde bulunan Batum, Batı Trakya, Adalar, Kıbrıs, Halep ve Musul Miska-ı Milliye dahildir.

İstiklal Mahkemeleri için ciddî ve teferruatlı bir eser neşredilmiş değildir.

Bilvesile selâmlar eder gazetemiz yazarları hakkındaki samimî hissiyatınızdan dolayı şükranlarımızı sunarız.

Naci Kip/PINARBAŞI-KAYSERİ: Yeniden abone kaydınız yapıldı. 200. TL. borcunuza işlendi. 122. sayıdan itibaren borçlu bulunuyorsunuz. selamlar.

Muhammed Demircioğlu/JSTANBUL : Ahmed Emin Yalman, Vatan gazetesinin eski başyazarlarındandı. Birkaç sene evvel vefat etmiştir. Aslen Selânikli dönmelerdendi. İslâmî mücadele içinde yuğurulanlar Onun hakkında pek çok şey bilirler. Zira günümüzün adamı sayılır. Bu bakımdan burada herkesin bildiği şeyleri tekrar etmek istemiyoruz. Mûhitinizden bir ağabeye sorunuz. Selâmlar

İsmail Satık/KARABÜK: Abone müddetiniz 143. sayımızda nihayete erecektir. selâmlar.

Hasan Özdirk/NİKSAR : İstediğiniz gazete gönderilmiştir. Aboneniz 108. nci sayıda nihâyete ermiştir.

Eritre müslümanlarının mücâdeleye atıldıkları günden beri verdikleri şehidin elli binden az olmadığı muhakkaktır. Mamafih gerçek sayıyı tesbit güçtür. Selâmlar.

Ahmed Kamburoğlu/BURSA: Abone müddetiniz 156. sayımızda nihayete erecektir. selâmlar.

Abdullah Çetin/ERZURUM : Size gelen kitapların bedelini gazetenizin içindeki posta çekleri ile gönderebilirsiniz. Ancak bu takdirde çekin arkasına bu paranın daha önce ödemesiz olarak gönderilmiş kitaplara âid bulunduğunu lütfen not ediniz.

Hutbenin Arapça okunması asıldır. Bu bakımdan bahsettiğiniz hoca efendinin okuduğu hutbe sahihtir. Bunun için cemaatın Arapça bilmesi şart değildir. Bizde Meşrûtiyet devrine kadar minberde Cuma gününde bir tek kelime Türkçe telâffuz edilmezdi. Hutbeler kısa ve Arapçaydı. Türkçe konuşulan yer sâdece vaaz kürsüleriydi. Türkçe hutbe de siyah cübbe gibi İttihadçılardan sonra ortaya çıkmıştır. Maâmafih hutbenin Arapça olarak asıl kısmından sonra her memlekette oranın diliyle kısa bir nasihatta bulunmak bugün İslâm dünyasında yaygın bir sûrette taklit edilmektedir. Herhalde bunda umûmen bir beis görülmemektedir. Şâfiî bir imamın arkasında hanefî bir kimsenin namaz kılmasında hiç bir beis yoktur. Hak mezheblerin hepsi için de hükûm aynıdır.

Tekbir tarzlarının mesned-i şer'îleri mevcuddur. Lütfen bir kitaptan tahkik edip daha fazla vukuf peyda ediniz.

Piç çocuklar hakkındaki bahsettiğiniz görüş katiyyen İslâmî değildir. Belki halkımızın zinadan korunmayı sağlamak için mübâlâğa tariki ile uydurmasından ibârettir. Herhangi bir akaid kitabına bakabilirsiniz. Bilvesile selâm ve sevgiler.

Hüseyin Oğuz/KEMALİYE: Her sayıdan dörder adet gönderilmek üzere abone kaydınız yapılmıştır. Ancak en kısa abone müddeti altı aylık olduğundan 200. TL. daha göndermeniz gerekiyor. selâmlar.

Mevlid KUNTOĞLU — KONYA: Gazetemizi tanıtıcı bir broşür mevcud değildir. Zira SEBİL'in böyle bir tanıtmaya ihtiyacı olmadığı kanaatindeyiz. Bize mürâcaat ettiğinize göre elinize hiç olmazsa bir aded Sebil geçmiş demektir. İşte Sebil'i tanımak için o bir tek nüsha kâfidir. Abone için posta çeki kullanırsanız masraf ödemezsiniz. Biz posta çeki havâle kâğıtlarını abone gazetelerin içine koyuyoruz. Bu bakımdan herhangi bir postaneden alacağınız havâle kâğıdını doldurup abone bedelini masrafsız olarak göndermeniz mümkündür. Bilvesile selâmlar.

Selim Denktaş/BURSA: Abone müddetiniz 117. sayımızda nihayete ermiştir, selâmlar.

İSLÂMCI GENÇLİĞİN MES'ELELERİ

— 2 —

başyazı

İSLÂMÎ MÜCÂDELEDE METOD MES'ELESİ YAHUD «BİR ÇOCUK HASTALIĞI»

Kadir Mısıroğlu

Bugün «İslâmcı Gençlik»in karşı karşıya bulunduğu ve kendisine en pahalıya mal olan gâilelerden biri de, islâmî mücâdelenin tavazzuh etmiş bir metoda sâhip bulunmaması keyfiyetidir. Burada böylece basit bir sûrette ifâde ettiğimiz bu eksiklik, islâmî mücâdelenin tahakkuk şansını azaltan en ehemmiyetli bir menfî müessirdir. O derecede ki, üzerinde ciltler dolusu yazıp çizmeye değer.

Her insan, hayatını —ister istemez— kendi mizacına göre yaşar. Terbiye fıtratta mevcud olmayan bir hususu ihdas edemediği gibi, mevcud olanı da, büsbütün ortadan kaldırmaya muktedir değildir. Böyle söylemekle bazı menfilikleri asgarîye indirmekten müsbet hususları da geliştirmekten ibâret bir fayda sağlayan terbiyenin, rolünü inkâr ediyor değiliz. Ancak herşeye rağmen fıtratta meknûz olan aslî temâyüllerin beşer hayatında mutlaka büyük ölçüde rol oynadığını belirtmek istiyoruz.

Varlıklar, Cenâb-ı Hakk'ın esmâ-i ilâhiyesinin çeşitli şekillerde tecellisine mazhardırlar. Bunlardan bir kaçının belli derecede tecellisi ile vücud bulan mevcûdat içinde sâdece insandır ki; kendisinde bütün esmâ eksiksiz bir surette mevcuddur. Onu «eşref-i mahlûkat» kılan da, bu keyfiyettir. Ancak insanlardaki bu tecelli de —adet itibariyle— aynı olmakla beraber, derece itibariyle insandan insana nâmütenâhî değişiklik gösterir. Böyle olmakla beraber, her insanda esmâdan bir veya birkaçının tecellisi gâlibiyet gösterir ki, o insanın mizacına vücud veren de budur.

Realist bir sistem olan İslâm, mizaç farklarını inkâr etmez. Ancak bu farklara da alabildiğine hayat hakkı ve tahakkuk şansı tanımıyarak, onları belli bir sûrette disipline sokar. Bunun için beşeriyetin asgarî müştereklerini nazar-ı dikkate alan mükellefiyetler va'zeder. Dikkat edilirse, şerîatın muhtevasındaki ölümsüz kaideler, beşer fıtratının müşterek takat ve husûsiyetlerini dikkate alarak vaz'olunmuştur. Bu iştirakte en zayıf fıtratlar da hesaba katıldığından, emirler —farz olarak— asgarî seviyede tutulmuş daha fazlasına müstaid insanlar içinse, bir takım açık kapılar bırakılmıştır.

Bu açık kapıların kullanılmasıyla vücud bulan tasavvufî cereyanlarda, mîzaç farklarının kaale alınışı daha bârizdir. Denilebilir ki, tarîkatlar arasındaki çeşitlilik, sırf bu mizaç farklarına imkân vermek ve herkesi mizacının meşrû' olan temâyülleri istikametinde daha fazla bir inkişafa mazhar kılmak için vücud bulmuştur.

İslâmî mücâdele bütün hayata şâmil ve yaygın olduğu için, her mîzaç ve uslûp karşısında takınılacak tavır aynı değildir. Buna âid dikkatin, tarîkat mürebbîlerinde hassasiyetle korunduğuna dâir pek çok misâl vardır. Ancak cemiyetimizde İslâm'ın temel akaid mes'elelerinin ve içtimâî uslûbunun kaybolduğu dikkate alınır da, evveliyetle bu eksikliklerin giderilmesindeki zarûret hesaba katılırsa, faaliyetlerimizin şerîat hükümlerinin vaz'ında dikkate alınan asgarî müşterekler üzerindeki hassasiyet ölçüleriyle yürütülmesi gereği, kendiliğinden ortaya çıkar. Esasen İslâm, ilk defa tarafımızdan müdâfaa edilen bir sistem değildir ki, bir metod vaz'ı mecbûriyeti karşısında olalım. Bir kere İslâm adına yapılan mücâdelelerin bindörtyüz yıllık bir geçmişi vardır ki, bunun en parlak ve muvaffak devresini teşkil eden «Asr-ı Saâdet» bizim için bir ibretler meşheri gibidir.

İslâm'ı sâir dünya görüşlerinden üstün kılan hususlardan birinin de O'nun her iyi, doğru ve güzel için bir vâhid-i kıyasiye mâlik bulunmasıdır. Bu vâhid-i kıyâsîleri, en başta peygamber aleyhissalât-u vesselâm'ın davranışları, sonra da ashab-ı kirâm ile İslâm büyüklerinin hareketleri teşkil eder. Bunları inceleyip tedkik etmeden ve gerekli dersleri almadan, sanki hiç iz bulunmayan yeni sürülmüş bir tarladan ilk defa kendimiz yürüyormuşcasına, bir mücâdeleye girişmek, olsa olsa gaflet ve cehâletin eseridir. Böyle bir gaflet ve cehâletin, umûmîleşmek istidadı gösterdiği zamanımızda, Asr-ı Saâdet'den başlıyarak bütün İslâm tarihini dolduran davranışların —emsâl almak kasdıyla— tedkikindeki zarûret ve ehemmiyet âşikârdır.

Dikkat edilirse görülür ki, Peygamber aleyhissalât-u vesselâm hazretlerinin hayatında iki devir vardır. Mekke, İslâm'ın mücerred itikadî emir ve nehiylerinin tebliğ ile geçmiş bir hilmiyet safhasıdır. Bu durum —yukarıda da belirttiğimiz gibi— İslâm'ın realist biir sistem olmasından doğmuştur. Yeni hükümlere nâmütenâhî derecede uzak ve hatta ters bir hayat süren insanlara, birdenbire onların kabullenmeleri güç gelecek amelî prensipler vaz'olunmamıştır. Medine'de ise, şartlar değişmiş, İslâm kuvvetlendikçe ve muhataplar rûhen bu yeni sisteme inhimak ettikçe, ictimâî ve fiilî ahkâm âyetleri nâzil olmaya başlamıştır. Bu —tâbir câizse— dinde «sosyal siyâset»in icaplarından doğmuştur. Mekke'de, kınında duran kılıçların, on yıl sonra çekilip küffârı dize getirecek bir sûrette kullanılacağından îma ile dahi bahsedilmemiştir. Böyle olmasa, İslâm tahakkuk şansını daha o gün ve ebediyyen kaybederdi.

Hemen hemen bütün ictimâî inkılâblarda büyük bir hassasiyetle korunan bu prensibin bazı islâmcı gençlerce tehlikeli bir sûrette ihlâl edilmekte bulunması —bu dâvaya emek vermiş bir insan sıfatıyla— bizi dilhûn etmektedir. Bilfarz M. Kemal Paşa, bilâhare gerçekleştirdiği içtimâî değişiklikleri Sakarya zaferinden evvel ifâde ve iddiâ etseydi, ne Sakarya zaferini kazanmaya ve ne de düşündüklerini gerçekleştirmeye imkân bulabilirdi. Fakat bunun en dikkat çekici misâlini komünizmin şu elli altmış yıllık tarihi içinde müşâhede etmekteyiz. Şöyleki:

Marx'a göre emeğin istismarı mutlaka ihtilâle ve binnetice işçilerin hâkimiyet kazanmasına müncer olur. Emeğin istismarı ise, sanâyiin ilerlemiş olduğu memleketlerde had safhaya ulaşır. Marx'ın gününde, sanâyide en ileri gitmiş iki devlet, Almanya ve İngiltere idi. Bu bakımdan O, ihtilâlin en evvel Almanya ve İngiltere'de ortaya çıkacağını ümid ediyor ve çalışmalarını —daha ziyâde— bu iki ülkenin işçileri üzerine teksif etmiş bulunuyordu. Tuhaftır ki, bir nevî kâhin gibi hayalî hedefler göstermiş bulunan Marx, bilindiği üzere bunda da yanılmış ve ihtilâl sanâyide hiç bir merhale kat'etmemiş bulunan Rusya'da patlak vermiştir. Lenin ve arkadaşları da, Marx'ın bu telkinlerine kapılarak önceleri ümidlerini İngiltere ve Almanya'ya bağlamışlardı.

Bu sebepledir ki, Rusya'daki muvaffakiyetsiz 1904 ihtilâlinden sonra, asıl ümid merkezlerinden biri olan İngiltere'ye kaçan Lenin orada bir müddet çalışıp bilâhare Almanya ve İsviçre'ye geçmiştir O'nun Avrupa'daki, faaliyetlerinin eseri olarak ilk önce Alman gençleri arasında heyecanlı bir komünist grup ortaya çıkmıştır. Bunlar, bir nevî iftihar hissi ile «mutlaka iktidara geleceklerini ve iktidar olduklarında komünizmin malûm prensiplerini büyük bir şiddetle gerçekleştireceklerini» açıkca ilân ve iddia ediyorlardı. Bu durum, —hiç şüphesiz— komünist prensiplerinin tatbikinden zarar görmesi muhtemel bulunanları onlara karşı birleşip tedbir almaya sevkediyordu. Böylece komünizmin Almanya'daki tahakkuk şansı daha başlangıçta akamete uğramış oluyordu.

Dünyanın her yerinde komünistler kendi prensiplerinin tatbikinden evvel, mevcud nizamın aksaklıklarını ortaya koyar ve «insaniyetçilik» maskesi altında bir mücâdele yürütürlerken, Alman gençlerinin bu, etrafta ürküntü meydana getiren fütursuz beyanları, Lenin'i harekete geçirmiş ve onlar aleyhine bir kitap yazmasına sebep olmuştur. Lenin, bunların tutumunu «Bir Çocuk Hastalığı» olarak tavsif etmiş ve yazdığı esere de, bu adı vermişti.

Şimdi görüyoruz ki, bu «Bir Çocuk Hastalığı»nın bir benzeri de bizim islâmcı gençliğimizde başlamıştır. Bunun vahim neticeleri üzerinde gelecek hafta biraz daha duracağız.

Yakın tarihimizde **Meçhûl kahramanlar**

Cumhuriyet Devrinde Bir "MEŞRÛTİYET„ ve "HILÂFET„ Müdâfii

LÛTFİ FİKRİ BEY

Kadir Mısıroğlu

19

Lütfi Fikri Bey — İstifayı haber aldıktan sonra yazıyorum, tekzip edilmişti.

Reis — Tekzib edilmişti, kanaatiniz bu, öyle mi efendim.

Lütfi Fikri Bey — Evet efendim.

Reis — Bu şâyianın kasden mi çıkarıldığına kaanisiniz?

Lütfi Fikri Bey — Ben bilir miyim efendim?

Reis — Bu şâyia hakkında fikriniz nedir?

Lütfi Fikri Bey — Her halde nâlâyık ve nâhoş. Bendenizce çok muzır bir şâyiadır. Herhalde sû-i te'siri (kötü tesir) hâsıl etmiştir. Herkesin yüzlerinden anladığımı arîzamda arzetmiştim.

Reis — Bu şâyiayı çıkaranların maksadları ne olduğunu zannedersiniz?

● ŞAYİAYI HİLÂFET'İ İSTEMEYENLER ÇIKARTMIŞTI

Lütfi Fikri Bey — Ne bileyim efendim. Olabilir ki, Hılâfet'i Türkiye'de istemeyenler tarafından çıkarılmıştır.

Herhalde bu şayîayı çıkaranlar hilafetin Türkler'in elinden gitmesini isteyenlerdir. Malûm-ı âliniz efendim böyle bir hizip vardır. Benim yegâne endişem Hılâfet'in Türkler elinde kalmasını istihdaftır. Bunlar Hılâfet istemeyiz diyorlar. Cismanî kuvvetimize temeddünümüze (medenileşmemize) mâni oluyor diyorlar. Hılâfet nereye isterse oraya gitsin diyorlar. Belki bunların maksadlarına vâsıl olmak için çıkardıkları bir şâyiadır. Ben ki, aksi kanaatteyim, Hılâfet mutlaka Türk'ün elinde kalsın istiyorum ve Hılâfet nüfuzu [illegible] günkünden ziyâde mustakbelde-

ki siyâsetine esas olacağına kaniim. Tabiîdir ki; bu şâyiadan çok müteessir oldum.

Reis — Halife Hazretlerinin istifalarını vârid görmek için ne gibi esbâb ve vesâik gördünüz? Olabilir ya bir hey'et-i ictimaiye içerisinde bir müessese hakkında şu veya bu nokta-i nazarı takip edenler bulunur. Fakat bizzat Halife Hazretleri'nin istifalarını muhtemel görmek için ne gibi esaslara istinad ettiniz?

Lütfi Fikri Bey — Akşam gazetesinin tamamen bir hakikati naklediyormuşçasına vâki olan neşriyatı ve tekzip vâki olmuşken yine ısrar etmesi, Mahkeme-i âliyeniz o nüshaları celbedecek olursa görülür ki, Akşam Gazetesi o haberin tekzibine rağmen şâyet istifa keyfiyeti vâki olursa intihab dediğimiz şekilde vâki olacaktır, diye ısrar etti. Bu dedikleri şekil ki, bendenizce bundan mûzır birşey yoktur. Sekiz on milyon Türk Hılâfete sahip iken üçyüz milyona bâliğ olan İslâmları onlar İstemedikleri halde Halife intihabı için dâvet etmek. Bendenizce asıl muzır olan cihet budur. Akşam Gazetesi bunda ısrar etmiştir. Eğer mahkeme-i âliyeniz emrederse o günkü nüshalar herhalde gönderilir.

● HALİFENİN İSTİFASINA İHTİMAL VERDİNİZ

Reis — Halife Hazretlerinin bu neşriyat dolayısıyla istifasına ihtimâl verdiniz. İstifa edeceğini kabûl ettiniz mi?

Lütfi Fikri Bey — Zat-ı âliniz öyle bir suâl soruyorsunuz ki... Bendeniz Halife hazretlerini yakından ve dâimâ görmüyorum. Hâlet-i rûhiyelerini bilmiyorum. Ne fikirde bulunuyorlar. Bu mizaç ve tabiat mes'elesidir. Öyle adamlar vardır ki, en ufak bir şeye rağmen mevkilerinde ısrar etmezler. Bu tabiata mütevakkıftır. Mizaç ve meşrep mes'elesidir.

Reis — Bu şâyiâta karşı Halife Hazretlerinin nasıl bir vaziyet alacağını zannederdiniz?

Lütfi Fikri Bey — Müsaade buyurunuz. Bendeniz bunlara cevap vermiyeceğim. Mucib-i ittiham ne ise onlara cevap vereyim.

Reis — Tekzibine rağmen açık mektubu neşredişinize nazaran istifayı muhtemel görüyorsunuz demektir.

● BENİM KEHÂNETİM YOKTUR

Lütfi Fikri Bey - Benim kehânetim yoktur. Efendim ne olacağını takdir edemem. Yalnız ihtimâlleri arzediyorum. Bunlar tabiat, hassasiyet ve mizaç mes'eleleridir. Demin de arzettim. Adam vardır ki, çabuk müteessir olur, adam vardır ki, müteessir olmaz.

Reis — Efendim açık mektubunuzda Halife hazretlerine hitaben: «İstifanızla fedâ edeceğiniz şey yalnız şahsınız değildir. Evvel emirde mensup olduğunuz Hânedân-ı Âl-i Şânınızın da bu istifa ile azîm bir vartaya uğraması muhakkaktır.» Farzediniz ki, Halife Hazretleri istifa ettiler. Halife intihabı için BMM'den çıkmış birkaç kanun yok mudur? Hânedan niçin bir vartaya mâruz olsun?

● MESELE İNTİHABIN ŞEKLİYDİ

Lütfi Fikri Bey — Bendenizce o mektubun sebeb-i tahriri, malûm-u âliniz Akşam'ın yazdığı bir mektubun tekzibine rağmen ısrar etmesi ve istifa vâki olduğu takdirde Halife şu sûretle intihab olunacaktır diye yazmasıdır.

Eğer o şekilde intihab vâki olursa, tabiidir ki, bundan en evvel müteessir olacak Hânedân-ı Osmanîdir. Bendenizin bir kanaatim vardır. O şekilde intihab olursa. O şekilde kabil değil bir Türk Halife olamaz. Bütün dünyadan gelecek İslâm Meb'usları arasında on milyon Türk'ün meb'usları nasıl ekseriyeti temin eder. Binâenaleyh ekseriyet onlarda kalacak ve bundan en evvel müteessir olan Hânedan ve sonra da bütün Türk Milleti olacak. Bundan sonra biz Azerbaycan gibi bir hükümet hâline geleceğiz. Hılâfet sâyesinde Mondiyal yani âlemşümûl bir siyâsetimiz vardır. Vâkıa bundan bugün istifade edemiyoruz. Zaten bu gibi siyâsetlerden memleketler ancak terakki etmeye başladıktan sonra istifade ederler.

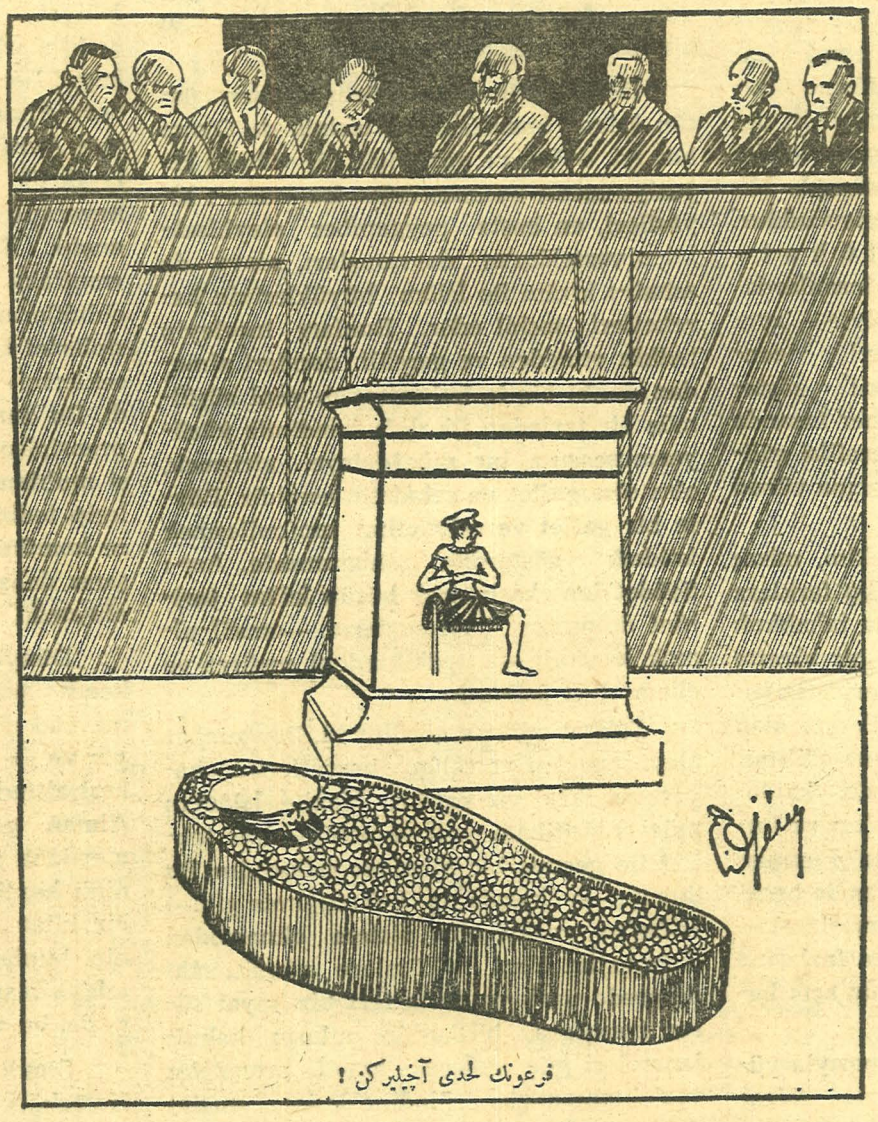

Lütfi Fikri Bey'i muhâkeme eden İstiklâl Mahkemesi Reisi Bahriye Vekili İhsan Bey'in birkaç yıl sonra sû-i istimali sâbit olunca gazetelerde onun hakkında çeşitli tezyif edici haber ve karikatürler yayınlanmaya başlamıştı. İşte onlardan biri. Meşhur karikatürist [illegible]'in Kalemiyle... Lejandı da şu: Firavun'un lahdi açılırken! (Yavuz Zırhlısının havuza çekilmesiyle alâkalı olan hâdise lâhid'le telmih edilir.)

TÜRKÇESİ Ahmed SELÂMÎ

Şeriatin Ramazanı ve Velayet-i amme...

«Ta'yîn-i evkât mebhasinde muharrer esbâba mebnî şehr-i Ramazan ba'zen otuz ve ba'zen yirmidokuz gün olacağından, eyyâm-ı Ramazan'ın ta'yîni içün şehr-i mezbûrun mebdei ve müntehâsının bilinmesi iktizâ edip, bu da **HİLÂL-İ RAMAZAN** ve Şevval'in rü'yetiyle ve şayet görülemez ise tekmîl-i selâsîn itibâriyle sâbit olur. Şöyle ki: Şehr-i Şa'bân otuz güne bâliğ olmuş ise, **hilâl-i Ramazan** rü'yet ve isbat olunsun olunmasın ertesi gün Ramazan'ın birinci günü olmuş olur. Amma Şa'bânın yirmi dokuzuncu günü akşamı vakt-i gurubda hilâl-i nev rü'yet olunduğu takdirde, şehr-i Şa'bân yirmidokuz günde tekmîl olup, ertesi gün Ramazan'ın mebdei olur. Bu sûretde hilâl-i Ramazân'ın rü'yet olunduğu iki ve daha ziyâde şâhidin şehâdetiyle ber nehc-i şer'î (Şeriat yolunda) olarak **hâkim'üşşer** cânibinden (Şerîat hâkimi tarafından i'lâm edilince umûma sıyâm (oruç) farz olur.»

«...Hilâl-i Ramazan bilmüşâhede isbât edilemediği takdirde, şehr-i Şa'bân otuz gün i'tibâr edilerek, otuzbirinci gün, addolunmayıp, hilâl-i Şevvâl'in rü'yetine i'tibâr olunur. Şöyle ki: Ramazân'ın otuzuncu gecesinde rü'yeti sâbit olur ise, otuzuncu gün bayram olarak Ramazân yirmidokuz günde, tamâm olmuş olur. İsbât-ı rü'yet edilemediği takdirde, tekmîl-i selâsîn itibâriyle otuz gün oruç tutulur.»

«...Bu ahkâm-ı Şer'iyye (BU ŞERİAT HÜKÜMLERİ) (...) hadîs-i şerîfinden müstenbatdır. Bir belde **KÂDİSININ** sübût-ı rü'yet-i Ramazân veya Şevval'î mutazammın verdiği **i'lâm-ı ŞER'Î mu'cibince**, o kazâ ehâlîsi amel edeceği gibi, **kâdînin** usûli vechile tebliğ edeceği beldeler de dahî RAMAZÂN VEYA BAYRAM EDİLİR.»

«...Şurası şâyân-ı tezkârdır ki (hatırlamaya değer ki) **KÂDİNIN** i'lâmı, şehâdet mu'cibince UMÛMUN sıyâm (oruç) veya iftâr etmesi içündür. Çünki **VELÂYET-İ AMMEYİ HÂİZ BİR ZÂTIN TASDİKİNE MUKÂRİN OLMADIKÇA** (yani Şerîat hâkimi ve Şerîat vâlisi gibi devlet uzuvlarının umum fertlere şâmil olan velâyetine sâhib bir makâm tasdik etmedikçe) **BİR KİMSENİN RÜ'YETİYLE DİĞERLERİNİN** ORUÇ TUTMASI VEYA İFTÂR ETMESİ LÂZIM GELMEZ. Zira rü'yet eden kimsenin başkaları üzerine **VELÂYET-İ AMMESİ YOKDUR.** İşte bu sebebe mebnî, şehir ve kasaba ve civârı ehâlîsi, İ'LÂM-I ŞER'Î ÜZERİNE İMSÂK VE İFTÂR ETMEKTEDİRLER.

Ma'mâfîh sübût-ı hilâl-i Ramazân ve Şevvâl, i'lam-ı kadıya mütevkkıf olmayıp (...) hadîs-i şerîfi muktezâsınca rü'yet edenler ve birlikde bulunanlar sıyâm (oruç) ve iftâr edeceğinden, ehâli-i kurâ ve aşâir (köylerin ve aşiretlerin ehâlisi) hemen umûmen bu sûretle amel etmektedirler.»

● Ramazân-ı Şerîf arafesinde, yukarıya aldığımız satırları okuyarak bu babdaki ma'lûmâtımızı yenilemek istiyorsak ,işte herşey apaçık meydandadır. Bu satırlar **«lâyıkım (dinsizim) ve Şeriat (din) düşmanıyım»** diyen düzmece düzenlerin, **«din riyâsetleri»** adındaki emniyet sibopları tarafından yazılmamışdır. Bu satırlar, para şehvetinden kuduracak hâle gelen yahûdî tıynetli bazı kitab tüccarlarının piyasaya sürdüğü, bilmem ne reisinin uydurma dil denilen «kurbağaca» kelimeler ve lâyık düzenlere esâret ve uşaklık kokusu taşıyan saptırıp pörsütücü; ve Şer'î selâbetin tepesine tuz ruhu dökücü düzmece şeylerinden de alınmamışdır. Lâkin, okuyucularımızdan tekrar tekrar okuyup üzerinde düşünmelerini hassaten istirhâm edeceğimiz bâlâdaki satırlar, **BİR OSMANLI VÂLİSİ** olan **HACI REŞİD PAŞA'nın «Dîn-i mübîn-i İslâm»** nâmında kaleme aldığı ve 1328 de tab edilen nâdîde kitabının üçüncü cild s. 47, 48 ve 49 uncu sahîfelerinden alınmışdır. Eser, Şerîat (İslâm) hurufâtıyla elimizde olup, yukarıya lâtin hurufâtına çevirerek bazı satırlarını almış bulunuyoruz.

Lâyık (dinsiz) düzmece düzenlerin beyin şartlandırmalarından kurtulamıyarak aşağılık hissine dûçâr olan bir nice müslüman gençlerimizin, cihangîr ecdâdımızın eserlerine, bu eserlerde sanki İslâmiyyet'in siyâsî idârî, içtimâî ve devlet nizâmı ile alâkalı muhteşem düsturları yokmuş gibi bakmaları; ve daha da ileri giderek lâyık düzenlerin menfî propagandaları sebebiyle, kan döküp can vererek asırlarca İslâmiyyet'in (Şerîatın) bayraktarlığını yapan Osmanlı ecdâdımıza edeb dışı tavır, söz ve yazı ile yan bakar oluşları, cidden büyük bir nankörlük ve aslı inkâra kadar varan pek büyük bir cür'etkârlıkdır. Apaçık görülmektedir ki, Osmanlı, Şerîata sırt döndüğü son yüzelli senelik devresinde bile, beş cildlik fıkıh kitabları bile te'lif edebilecek vüs'atde vâlilere sâhib olabilmişdir. Ama şu da gene apaçık ortadadır ki, bugün bırakınız ciltlerce muteber fıkıh kitabı yazmayı, bir risâlecik bile ortaya koymaya ilmî tâkatı olmayan, hatta, evet hatta, o fıkıh ciltlerini hecelemekden ve daha doğrusu o eserlerin mevcûdiyyetinden bile haberi olmıyan bazı gençlerimizin, Osmanlı düşmanlığını meslek hâline getirip, bunun mutaassıb savunucu ve savurucuları hâline gelmeleri büyük nasibsizlikdir..

● Temiz Ehl-i Sünnet yolunun kimlerin elinde devâm etdiğini iyi bilen şeytan cebhesi ve dış kuvvetler, bu yolu tıkamanın çâresi olarak sünnî ecdâdımızın çocuklarını, tercüme eserler yolu ile, müsteşriklerin, ve onlarla aynı yanlış anlamalar âilesi içinde yer alan bir takım mezhebsiz ve telfikçilerin bozguncu neşriyât ve fikirlerine bağlama plânı içinde bulunmaktadırlar. İki asır evveline kadar görülmeyen ve nevzuhûr İslâmdışı fikir küspelerinin, **«âyet ve hadîs!»** perdesi altında ve altın kupalarla gençliğe içirilişi, Sünnet yolu müslümanlarının 14 asırdır dört kabûl etdiği edille-i Şer'iyyemizin, ikiye düşürülerek ve âyet-hâdis denilerek kolunun bacağının budanır hâle getirilişi, elbetde boşuna değildir!.. Bugün İslâmiyyet'e (Şerîatımıza) inhirâf etdirme metodu ile, ve son derece sinsi, içden, ve mahâretle saldırı devresine girildiğini, aslâ unutmamak ve son derece uyanık olmak mecbûriyyetimiz vardır.

Merhûm, sâbık Musul Vâlisi Hacı Reşid Paşa'nın, bir Osmanlı müellifi olarak bâlâda zikretdiğimiz satırlarını, Ramazân hilâli ile Velâyet-i âmme arasındaki irtibâtı bile ortaya koyarak İslâm'daki idârî esaslara nasıl bakılması icabetdiğine; ve bu idârî esasların, nasıl her dînî emir ve yasak ile, irtibât kaydetdiğine; ve bunun kopması halinde başla gövdenin ayrılması gibi bir vaziyyetin ortaya çıkacağına; ve o gövdenin sür'atle hayâtiyyetini kaybetmiye doğru gideceğine; ve bu ayrılığa mâni' olmanın, her müslim ve müslimeye Şerîat kitablarında işâret edildiği gibi VÂCİB olduğunun anlaşılmasına, bir misâl olmak üzere tekrar okumalarını kari'lerimizden ricâ ederiz

Okunacak Bir Kitap daha!..
Mustafa Yazgan yazdı
MUKADDES DÂVÂ

3/1 Sebil
Kapak ve Ciltleri Çıktı!..
SİPARİŞ VERMEKTE ACELE EDİNİZ

BU KİTABI OKUDUNUZ MU?
Şeriatten Laikliğe
Sadık Albayrak

Dediler Dedik Ki

Kelime bankasındaki şenlik

Ülke baştan başa bir yangın yerine dönüp, kan denizi daha bir kabarırken, 8 Temmuz günü Başbakan Ecevit de Ankara'da toplanan Türk Dil Kurumu Kurultayı'nda bir konuşma yapıyor ve en azından bir günlük çalışma yapmasını hasbettiren bir konuşmayla bu mevzudaki görüşlerini açıklıyordu. Aslında memleketin içinde bulunduğu bugünkü durumda Ecevit'in böyle bir mes'elege en azından bir gün ayırması mümkün müydü, ve eğer demokrasinin fazilet (!) ölçü alınacak olsa, kendi taraftarı olan milyonlarca insandan kaç kişi onun böyle bir zamanda günlerini böyle bir mes'eleye tahsis etmesini hoş karşılardı?

Vakıa, Ecevit de halk kitlelerini bugün yakınen ilgilendiren mes'elenin dil mes'elesi olmadığını biliyordu ama, bir milletin kültürüne hâkim olmak, ona kendi damgasını vurmak isteyen bir kimse olarak elbette ki, dil mes'elesinde demokrasinin fantezileriyle ve halkın dertleriyle daha fazla meşgul olamazdı.

Nitekim, elçileri kabul etmekte güçlük çekecek derecede rahatsız bulunan Konutürk dahi Dil Kurultayına mesaj gönderiyor, **«Ulu Önder'in ilkeleri istikametinde hizmetler veren «Dil Kurumu'nu takdis ediyordu.** Böyle bir kurultayda Ecevit de elbet bulunmalı ve konuşmalıydı. Nitekim geçen yıllarda da hazır bulunup konuşmuş, **«sizin uydurduğunuz kelimelerle alay edenler, alay ederken sizin kelimelerinizi yerleştirmiş oluyorlar, aldırmayınız, yolunuzdan dönmeyiniz!»** diye hempalarını yüreklendirmişti. Şimdi ise artık pişirdiğini kotarıyordu. Nitekim son konuşmasında da diyordu ki Ecevit:

«...Özleştirmenin türkçeyi yozlaştıracağını, yoksullaştıracağını zannedenler vardı. Oysa bunun tam tersi gerçekleşti. Türk dili artık yeni bir toplumla, yeni bir çağla, yeni bir çağın Türk insanıyla birlikte sürekli gelişmektedir. Türkçe'de artık seçkinler veya aydın dili ile halk dili ayırımı kalmamıştır. Yazı dili, yazın dili, konuşma dili ayırımı da kalmamıştır. **Öztürkçe artık alay edilir, hor görülür bir akım olmaktan çıkmıştır. Artık bu akımın önüne geçilemez. Yeni sözcüklerin kökenlerine uygun biçimde türetilip türetilmediğinin gerçek kıstası bence halktır. Halk ne kadar kabul ederse, o kadar özleştirmek, o kadar değiştirmek!..»**

Ecevit'in bu iddiaları tamamiyle yabana atılamazdı. Zira artık, sadece halk yığınları değil, bir zamanlar bu uydurmacacılık çılgınlığına vâkarla direnmiş, bu yolun İslâm kültürüyle irtibatımızın tamamiyle kesilmesi hedefini güttüğünü haklı olarak ileri sürenler veya onların önde gelen siyasî veya fikrî **temsilcileri dahi bu uydurmacaya ayak uydurmaya** başlamışlardı.. Diğer taraftan, mânasını dahi bilmeden, bir takım yeni yeni kelimeleri, **psikiyatristleri ilgilendirmesi gereken bir alâkayla** kullanan halk yığınları da giderek genişlemekteydi. Zira halk yığınları devamlı olarak radyo ve bilhassa **«televizyon dili»** ile karşı karşıyaydılar.

Hattâ İslâm kültürüyle irtibat kurmak, veya mevcud bir irtibatı korumak isteyenlerin çoğu dahi artık uydurmacacilerin üstadı **«Nurullah Ataç'ın Arab'ın olan her şeyi boğmak, yok etmek istiyorum»** şeklindeki sözlerinin altında korkunç bir İslâm düşmanlığı yattığını dahi farkedemiyorlardı. Gerçekten de eğer merhum Nüveffa Ataç bugünkü ideolojik merhaleyi görseydi, komünist arapları rencide etmemek için arapcaya düşmanlığını saklamaktan kaçınır, sadeleştirme adı altındaki bu uydurmacacılığın hedefinin doğrudan doğruya İslâm'la İslâm kültürü ile irtibatı kesmek gayesi güttüğünü daha bir rahatlıkla ifade ederdi.

Tanınmış İngiliz filologu (dil âlimi) Philip Howard **«The Times»** gazetesinde türkçedeki son değişmelerle ilgili olarak yazdığı bir yazıda (ki bir lügât çalışmasına temasla dildeki değişikliklerin lügatçileri nasıl zorlayacağını da göz önüne alarak) şöyle demektedir:

«Türkçe, yapmacık ve âni değişikliklere uğratılmıştır. Bazı Türk aydınları buna özleştirme, arıtma adı veriyor ve Türkçeyi «yabancı kelimelerden temizlemekle övünüyorlar. Oysa, İngilizce örneğinin de gösterdiği gibi, bir lisanın gücünü ve zenginliğini onun yabancı kelimelerden arınmışlığı değil, bilâkis, içine alarak erittiği kendine malettiği yabancı köklü kelimeler sağlar...

Şüphesiz her konuşma dili, yavaş yavaş tekâmül ederek, gelişerek değişir. Ancak, Türkçe'ye, son elli yılda uygulanan, asla bir tekâmül değil, âni ve suni bir değişiklik, bir «devrim»dir. Temmuz ayında yayınlanan «İngilizce - Türkçe Lüğat», Türkçe'deki âni değişme ve yoksullaşmayı anlatmak için pek çok gayret ve emek sarfetmektedir. (....)

Oysa şimdi «özleştirme» adı altında suni ve uydurma olarak Türkçeyi yoksullaştırma furyası devam etmektedir. Bu yüzden, Türkçede boşluklar kaldığı için, İngilizce, Fransızca kelimelerin Türkçeye sızması hızlanmıştır. «Öztürkçeciler» (alınmış ve yüzlerce yıldan beri Türkçeleşmiş) kelimeleri atıp, yerine tutmayan uydurma ve Batı kaynaklı kelimelerin geçmesini önleyememektedirler.»

UYDURMACILIĞA RUSYA DA YARDIM EDECEK!..

Ecevit, Dil Kurultayında yaptığı konuşmada Rusya'ya yaptığı son seyahati esnasında Brejnev'le görüşürken, Türk

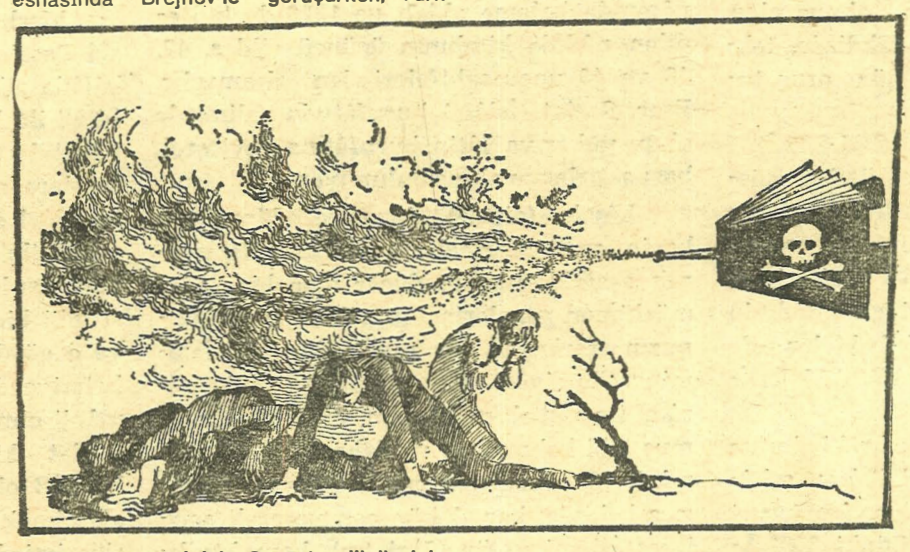

dilinin gelişmesi için Sovyet dilcilerinin **ilmî çalışmalarından faydalanmak arzusunda** olduklarını açıkladığını bildirmiş ve Brejnev'in bu arzuyu kırmayıp, kabul ettiğini müjdelemiş ve her iki ülkede konuşulan türkçelerin karşılaştırmalı bir sözlüğünün yapılması için çalışmalara yakın zamanda başlanacağını haber vermiştir.

DİLİ ÖZLEŞTİRME İDDİALARININ ALTINDAKİ GERÇEK SEBEP!..

Aslında, dili özleştirme iddialarına sahip çıkması gerekenlerin marksistler değil, kavmiyetçilerin olması lâzımdır. Mantıken izahı mümkün olan, budur. Nitekim, son yüzyıldaki özleştirme adlı uydurmacacılık hareketleri türkçüler tarafından başlatılmıştır ve fakat, 1910'lardaki **sade türkçe** hareketi kısa zamanda bozulmuş ve 1930'larda başlıyan ve delilik çapındaki bir resmî himayeyle zirveye ulaşmıştır. 1950'lerde kısmen durdurulan bu bozuluş 1960 ihtilaliyle tekrar çığırından çıkarılmış ve bugünkü noktaya gelmiştir. Ve bugün artık bu bozuluşa, dün bu işi başlatmış olan kavmiyetçi zihniyet dahi**«dur!»** diyememekte, ve marksistler kavmiyetçilerden de ısrarlı bir şekilde dilde şövenizmi temsil etmektedirler.

Bu kadar ısrarlı, zorlamalı değiştirme hareketinin altında yatan saikin —yukarıda da ifade ettiğimiz üzere— milletimizi İslâm kültürüyle irtibattan alakoymak olduğunu tekrarlıyalım. Bir şahit olmak üzere de Prof. Velidedeoğlu'nun M. Kemal'in Nutuk'unu **«söylev»** hâline getirmesinin sebebini kendi meselemize tatbik ederek cevaplıyalım. Diyor ki mezkûr Prof. 23 Mayıs 1978 günlü Cum. gazetesinde: **«Nutuk, çok ağdalı bir osmanlıca ile yazılmıştır. Arı türkçe ile yetişen bugünkü nesiller onu anlıyamamaktadırlar ve yabancı ideolojilere bu yoldan giderek saplanmaktadırlar. Bunu önlemek için, Nutuk'u onların konuştuğu bugünkü dile göre sadeleştirmeyi düşündüm...» vs..**

«KELİME BANKASI»

Bu arada **Türk Dil Kurumu** isimli kuruluşun Genel Sekreteri **Cahit Külebi,** Cum. teki 8 Temmuz günlü yazısında **türkçe üzerine ambargo koymuş ve** ünlü bir Fransız dil âliminin deyimiyle **bir «kelime bankası»** gibi çalışan Türk Dil Kurumu'nun türettiği kelimelere itibar edişin ölçülerini vermeye çalışıyor **ve «Atatürk ilkelerine inanmıyanların bu kurumda yeri yoktur»** diyor. Külebi, TDK'nun bir **akademi** veya bir **siyasî parti** ocağı olmadığını, tam tersine **kemalist ideolojinin takipçisi** olduğunu ifade etmektedir ki bu iddianın doğruluğuna şahitlik ederiz. Zira, bu kuruluşun çalışmaları **ne ilme, ne siyasî bir** tercihe dayanır; **doğrudan doğruya kemalist İnkılâbın** kalkış noktası ile hedefi arasındaki sapmaları önlemeyi gaye edinmiştir. Binaenaleyh, **dili özleştirme** adı altındaki uydurmacacılık faaliyetinin de gayesi aynıdır, O halde, Türk Dil Kurumunun imâlatına itibar eden her kişi, istese de, kemalist İnkılâbın tesir sahası içine girmiş, kendisini oraya hapsetmiş sayılmak lâzım geiir...

KİMİN ALÇAK GÖNÜLLÜ TASARRUFU?

Yalnız bu arada bir **küfran-ı nimet** katmerleştiriliyor... Cahit Külebi TDK'nun **«M. Kemal'in alçakgönüllü yaşamında biriktirdiği akçanın büyük bir bölümün sonsuza dek TDK'na bağışlamasıyla yasadığını»** iddia ediyor. Halbuki, Ecevit de Kurultaydaki konuşmasında **bu** hususa biraz temas etti, **«TDK'nun** yeşaması için, ellerinden gelen gayret**leri göstereceklerini»** belirtti, **«mahkeme nasıl bir karar alırsa alsın»** dedi..

Ne muhakemesidir, Ecevit'in bahsettiği?

Bu muhakeme bir **mirasın taksimi**dir. Bir **vasiyetin ifâsındaki ihtilâftır** Neyin mirası, nasıl bir vasiyetin ihtilafı?...

İşte bu suale cevap verildiği zaman görülür ki, TDK'na hayat veren para, **«M. Kemal'in alçakgönüllü hayatında biriktirdiği akçalar değildir»** Hind (Pakistan) müslümanlarının İstiklâl Savaşımıza maddî destek olmak için gönderdikleri altınlardır. Ama bu paraların üzerine yatılmış, İŞ Bankasının hisselerinin yüzde 38'i M. Kemal tarafından satın alınarak.. Öldüğünde de bu yüzde 38'in CHP'ye bırakıldığı, ancak yüzde 10'unun Tarih ve Dil Kurumlarına intifa hakkının tanındığı belirtilmiştir.

Şimdi ihtilaf işte buradadır.

CHP der ki, Tarih ve Dil Kurumlarının **yüzde on intifa hakkı** İşbankası'nın bugünkü sermayesi üzerinden değil, **vasiyet** tarihindeki sermâye üzerinden hesaplanmalıdırl.. Mezkûr Kurumlar da buna karşı çıkıyorlar. Zira, o zaman ellerine çok cüz'i bir para geçecek!... Nitekim, 1977 bilânçosuna göre, İş Bankasının geçen yılki kârı, 700 milyona yakın!.. Bunun 70 milyonunun Tarih ve Dil Kurumları arasında paylaşılması gerektiği ileri sürülüyor... CHP'ye de 200 milyon kalıyor!..

Fakat CHP istiyor ki: **«mâdem ki hisse senetlerinin mülkiyeti benim üzerimde, intifa hakkı vasiyet tarihinden geçerli olmalıdır!..»** O takdirde, Tarih ve Dil Kurumlarına **1 milyon** bile kalmaz, yüzde 38 hissenin kârı olan **280 milyon** doğruca CHP'nin kâr hanesine yazılır.

Bu para kimin?

«M. Kemal'in alçakgönüllü hayatında biriktirdiği akçalar mı?»

Cahit Külebi hiç bir şey bilmiyorsa, açsın **Maliye Bakanlığınca** neşrolunan **Kurtuluş Savaşının Mali Kaynakları** isimli kitabı... Görür ki, bu para Hind Müslümanlarının bağışıdır ve talihsiz yol ve usûllerle M. Kemal'in üzerinde kalmıştır ve Hind müslümanlarının parası şimdi laik **CHP** ile **İslâm tarihi** ve **İslâm kültürü** düşmanlığını baştâcı edinmiş bir takım kurumların besleyiciliği vazifesinde kullanılmaktadır.

VE, BİR DEVRİMCİ ANAYASA HÂKİMİ..

Bütün bu anlatılanlardan sonra, tekrarda fayda varsa, Anayasa Mahkemesi üyesi Ahmed Erdoğdunun 8 **Temmuz** tarihli **Mi'lliyet'te Dil Kurultayı** için yazdığı yazıya da gözatmakta fayda vardır. Bu **anayasa mahkemesi hâkimine** göre Dil Kurultayının iki ana temel ilkesi vardır:

1 — Devrimci anlayış,

2 — İlmî Yöntem...

Ve, sonra dil devrimine ayak uyduramıyanların çağdışılığına işaret eden bu hâkim efendi der ki,

«...Aydınlıktan yoksun kişiler toplumu geri itmeye, çağlar gerisine yolcu etmeye uğraşıyorlar. En başta uygar dünyaya ayak uyduramıyanların bu gerici tutumları ulusca yükselmenin, ilerlemenin bir simgesi olan Atatürk ilke ve devrimcilerine karşı durmalarında belli oluyor...

Değer mi bu lâflar, ciddîye alınmaya?

Değmez ama ,dikkatinizi çekeriz ki, bu lâfların sahibi Anayasa Mahkemesinde **üye bir hâkimdir.** Bu adamın, İslâm milletinin mes'elelerine hangi gözlükle bakacağını idrâklerinize havale ederek yazımızı bitirelim. **Ve çizmeden yukarıya da çıkmayalım.** Zira onun gibi hâkimlerin olduğu bir yerde, onun düşüncesinin dışındaki **herkes mahkûmdur!.**

yol

yol oldun ki doğru vara.

İslâmî mücâdelede terimler tartışması

Selâhaddin Eş ÇAKIRGİL

İdeolojik bir mücadele yelpazesinin içinde İslâmi bir hayat nizamını esas aldığımızı ilân etmişiz. Başkaları da **marksizmi, kapitalizmi, masonizmi, faşizmi, kemalizmi, seksüalizmi, nasyonalizmi** esas aldıklarını ilân etmişlerdir. Hak tektir, bâtıl sonsuz!..

Öyleyse, sarfedeceğimiz her kelime dahi ihtiva ve işaret mâna itibariyle karşımızdakilere dâvamızı ve kendimizi tanıtmak, tebliğ gayretimizi hedefine vardırmak için lüzumludur.

Elbette ki bu tip tartışmaların ortaya çıkardığı **neʿice-eser,** ilk müessiri bertaraf edip geride bırakacak çapta bir kıymet kazanabilir. Belki bu ilk kıvılcım, bir gerilimin, bir mücadelenin en zayıf noktasından fire vermesi, patlak vermesi misali, mantıkî dayanak bakımından üzerinde en çok şüphe celbeden noktadan zuhur edebilir. Bu normaldir de... Ve bu patlamanın neticesinde meydana gelen **yeni çevre**'de artık ilk müessir geride kalmıştır ve onun kıymeti, sadece o neticeye vesile olmasından ibarettir. Nasıl ki, bir cephaneliği havaya uçuran çakmağın diğer çakmaklardan aslında hiç bir farkı yoksa da, meydana getirdiği neticenin büyüklüğü bakımından, o çakmağın o anda ifa ettiği fonksiyon, bir sigarayı ateşlediği zaman ifa ettiği fonksiyon gibi değerlendirilemezse, burada da aynı...

Bu sebeple ilk tartışma noktaları belki en lüzumlu ve fakat en zayıf taraflarımızdan, imanî bakımdan da, mantıkî bakımdan da netleşmemiş, billûrlaşmamış noktalardan ortaya çıkabilir.

Bu terim (ıstılah) birliğini temin edemediğimiz müddetçe bize **Mevlâna'nın Mesnevî**'de anlattığı **«körlerin fili tanıması»** hikâyesini hatırlatır. Hani, **üç kör filin yanına yaklaşmışlar da, hortumunu tutan onu su oluğu** zannetmiş, **gövdesine dayanan bir duvar, bacağını tutan da bir ulu ağaç!.** Halbuki hiç birisi değildir ve bunu ancak gözleri açıldığı zaman anlıyacaklardır. Anlıyacaklardır ki, ortada **ne su oluğu, ne duvar, ne ağaç;** sadece bir canlı mahlûk olarak **fil** vardır. Öyleyse mesele onun bütününü keşfetmek, bilâhare de ceste ceste, uzuvlarını, unsurlarını kavrıyabilmek!..

İdeololik mücadeleler de böyledir. Bir kaç kelimeyle isimlendirilen her ideolojinin arkasında kocaman bir **âlem** vardır, bir **nizam** vardır. Eğer biz o **nizam** veya düzenleri önce bütünüyle kavrayamazsak, bir parçasına bakıp hüküm vermeye kalkışacak olursak, **fili; duvar, su olduğu veya ağaç zanneden körlerin durumuna düşeriz.** Kapitalizm de insanın ihtiyaçlarına cevap vermek üzere tedvin edilmiş bir sistem olduğuna göre, olur ki, güzel bir taraf bulunabilir, tamamı güzel zannedilir. Keza sosyalizm de bir takım adaletsizliklere aksülâmel olarak ortaya çıktığından; bazı düzenlemeleri şirin gözüküp tamamını doğru zannetmek hatasına kadar sürüklenebiliriz. Veyahut da, beşerî sistemlerin dışında, **ilâhî bir iradeye** dayanan, ilâhî bir sistem olan İslâm'ın hayata tatbik olunuşunda bir takım aksaklıklar görürsek, onu İslâm'ın kendisinde aramak hatasına da düşebiliriz.

Veyahut da, İslâm'da olan bir düzenlemenin, kapitalist veya komünist bir sistemde olduğunu da görünce sistemlerin **karma**'sından veya **sentez**inden bahsetmeye başlarız. Halbuki, olabilir ki İslâm'daki miras, kapitalist cemiyet düzenlerinde de benzer bir şekilde vardır, veya İslâm'daki faiz yasağı komünist ideolojide de benzer bir şekilde vardır. Bunun için İslâmla kapitalizm veya İslâm ile komünizm arasında bir ıllîyet bağı kurabilir miyiz? Bu, en azından İslâm'ın bölünme kabul etmez ve kendine özgü (Sui generis) bir bütün olduğunu anlıyamamak olur

O halde, biz mücadelesini verdiğimizi iddia ettiğimiz Yüce İslâm dâvasının tebliğinde ilk önce terimlere dikkat etmek: kendi mücadelemizin içinde fraksiyonların bulunmasını istemiyorsak, müşterek yayın yapabilmek için frekans birliğini temin etmek zorundayız.

Yoksa, birimizin ileri sürdüğü bir iddia diğerinin anladığı İslâm'la zıtlaşırsa, zoraki bir beraberlikle mücadele elbette sürdürülemez ve elbette ki o mücadelenin elemanları tökezlemeye mahkûmdurlar. Ve hattâ bu mevzuda frekans birliğine varamamış olanların kendi aralarındaki sürtüşme, kendi dışlarındakilere karşı verdikleri mücadelelerden daha sert buudlar kazanabilir. Zira, aynı dâvanın içinde bulunanlar ayrı düştükleri zaman o dâvanın içinde müstahkem mevkiler elde etmek ve yakın menfaat münasebetlerini tanzim etmek için verecekleri mücadele daha bir kıyasıya olur.

Bir misal olsun diye ifade ediyorum:

Geçenlerde bir dergide gördüm. **İslâmi bir nizam** kavgası verdiklerini yazan bir kardeşimiz şöyle bir cümle kullanıyor: **«Anti-emperyalist İslâmcı düzen kavgamız...»**

Şimdi bu kardeşimizle hangi mantıkî zeminde anlaşabileceğiz?

Bir defa şu «anti-emperyalist **İslâmi düzen kavgamız»** ibaresi, İslâmî mantığa uyar mı, uymaz mı? Sanki, «anti - emperyalist» olmayan, yani **emperyalist olan bir İslâm düzeni** modeli de mi var ki? Ve o ifade, bu telâffuz edilmemiş manayı tedaî ettirmiyor, çağrıştırmıyor mu?

Kaldı ki, ideolojik bir mücadele içinde bulunanlar diğer ideolojilerin kavgalarını da, strateji ve taktiklerini de ana hatlarıyla bilmek ve takib etmek mecburiyetinde olduklarına göre şu **«anti-emperyalist»** lâfının bizim inancımızın lûgâtçesinde yeni olmayan bir lâf olduğunu biliyoruz. Bizim inancımızın lûgâtçesinde anti-emperyalizmin karşılığı küfür düzenine, bâtıl sistemlere karşı olmaktır. Ama bu terim bugün yalnız komünistlerce kullanılır. Biz de bir özentiyle başkalarının ıstılahlarına, terimleri sarılıyoruz!

«Müşrik düzen»de öyle!. Son zamanlarda bir **«müşrik düzen»** sözü gidiyor ya, **«müşrik düzen»** terimi tamamiyle doğru değildir. Zira, Allah'a inandığı halde, tatbikatıyla ve fiiliyatıyla **Allah'a ortak koşan** düzenlere **«müşrik düzen»** denilebilir ama, açıkça ifade edilememişse de gizli olarak ve kısaca insan hayatında **«naklî delilleri reddetmek ve sadece aklî delillere göre hareket etmek»** demek olan laiklikte, düzen, **müşrik** midir, **mülhid** midir, münkir midir? Evet, eğer böyle bir düzen'e **«müşrik düzen»** diyemezsek, kendi terimlerimize göre onu nasıl isimlendireceğimizi tesbit etmek zorundayız.

«Vatan, millet, devlet» gibi mefhumlarımızı da İslâmdışı kültürlerin veya tarihin bir takım sapıklıklarının hediyesi olarak **«yerleşik doğru»** diye, **olduğu gibi** anlamaya devam edecek olursak, anlaşmamız mümkün değildir. Biz **«yerleşik doğru»lardan kesin doğrulara; izafî doğrulardan mutlak doğrulara** doğru yolculuk yapmak zorundayız.

Bunun için de kullanacağımız ve hele **terim** haline getirdiğimiz her kelimenin önce İslâm dininin ana kaynaklarına kesinlikle ters düşmemesine dikkat edeceğiz!. Bunun yanında **mefhum-u muhalifi**nin ve **çağrıştırdığı mânaların ters olma**masına dikkat edeceğiz ve herhalde biraz da metod olarak, kendi insanımızın zihnini karışıklığa sürükleyecek sözleri de, onları hazırlıksız olduğu bir zamanda yakalayarak ifade etmekten kaçınmak zorundayız.

Nitekim bu terimlerden birisi **Türkiyeli müslümanlar** sözüdür. **«Türkiyeli müslümanlar»** sözü yanlış mıdır?

Hayır!.

Ama **doğru** da diyemeyiz. **Zira onu** müslümanlardan önce başkaları **terim** haline getirdikleri gibi, müslümanları **bir** azlık grup haline düşürücü **mâna da te**daî ettirmektedir. Biz Türkiye'de **ekseriyette** miyiz? Buna ne (evet), ne de (hayır) demek mevkiindeyiz. Ama bizden **önce** başkalarının kullandığı **ve terim** hâinde ikame ettikleri şu **«Türkiyeli müslümanlar»** sözü yerine **«Türkiye Müslümanları»** desek kıyamet mi kopar? Ve hangi mantıkî yanlışlığı, çirkin bir **mefhum-u muhalifi** ve kötü bir mânayı tedaî ettirir?

Keza, kavimlerin adının telâffuzu da tartışma noktalarından biridir. **Türk, kürt arap, acem, peştu, hindu, berberî, japon,** gibi kavim isimlerinin söylenmesi bir vakıayı kabul etmek demektir ama, **bir kavimle** öğünmek, değildir. Ama **bir kavimle** bir soy-sopla öğünmek, diğer **kavim ve** soylardan olan müslümanları **rencide etmez** mi? O halde kavmiyetçiliğe **kesinlikle** karşı olan **İslâm,** fiilî veya lafzî **bir şekilde** kavimle, soyla - sopla, makamla, **ünvanla,** diğer müslümanlara karşı öğünmeyi tehlikeli görüp göstermemiş midir?

O halde, ideolojik tartışmalarda sağlam terimler bulmak ve bu sağlam terimleri, muhakkak ki inancımızın kaynaklarımızın imbiklemek zorundayız. İnancımızın kaynaklarını hakem kabul etmekle, her ihtilâfımızı hallederiz.

ALTAY ÖMER EGESEL DE, NİHAYET...

Altay Ömer Egesel ismi adlî tarihimiz bakımından bir talihsizlik, siyasî tarihimiz bakımından da bir leke olarak hafızalarda uzun zaman kalmaya devam edecektir, kendisi emekli olsa da.. Zira, bu kişi, 1954'de Balıkesir'den Demokrat Parti namzedi olmak için can atarken, muradına nail olamamış, bu olamayışın hıncını ise düzmece Yassıada heyetleri önünde her duruşmada onlarca kişinin kellesinin uçurulmasını histerik bir hecme içindeymişcesine istemek noktasına kadar vardırarak almak şeklinde sergilemişti. Rahmetli **Adnan Menderes,** ve iki arkadaşı Zorlu ve Polatkan'ın idam olunmalarıyla neticelenen mahkemelerin başından sonuna kadar kin kusan, kan içmek için çırpınan Yassıada başsavcısı Egesel nihayet 13 Temmuz günü Temyiz hâkimliğinden emekliye sevkedildi.

Hatırlanacağı üzere, geçen senelerde de, ünlü düzmece mahkemenin reisi Salim Başol emekli olmuş ve sosyete çevrelerinde olmasa da, halk kitleleri içinde diğil o günlerin hatırasını ve intikamını unutmamış olan kimselerce tâciz edilmez, ahirete var vasıl olmadan, emeklilik devresini de böyle ters ve menfi tezahürlerle karşılamaksızın tamamlar.. Hele bir de Salim Başol ve cuntacılarla yan yana gelirse, Egesel'in keyfine diyecek olmaz.. Hatıralarını, **«Menderes'i kıskıvrak yakalayıp da sonunda boynuna yağlı ilmeği nasıl geçirebilmiştik de memlekete ne büyük hizmetler yapmıştık»** diye anlata - anlata bitiremezler, herhalde..

Yalnız şurası var ki, halk yığınlarının

Fotoğrafta, Egesel'in idam ettirdiği merhum Menderes'in zulüm altında güya muhakeme edilişi görülüyor.

rahatça dolaşacak bir hava bulamamış, hattâ sebze almak istediği bir manav kendisine, **«burada kaatillere bizden zırnık yok!..»** dediği için, onunla mahkemelik olmuştu.

Dileriz ki, Altay Ömer Egesel de Menderes'in asılması uğrunda faşist - komünist bozunfusu komitacılara şirin görünmek için, gecesini gündüzüne katarak faaliyette bulunduğu ve muradına ersevgisini, bağlılığını gerçek zannedip onlara dayanmaktan medet uman Menderes' in arkasından, komünist çetecilerin intikamcıları gibi intikamcılar çıkmamıştır, bundan sonra da çıkmayacaktır, zannederiz. Bu yüzden de Egesel'e, bir gün, hesabının dünyada dahi sorulacağını ihtar eden bir intikam alıcının karşısına çıkacağı ihtimalinin bulunmadığını, korkusuzca yaşamasını müjdelemek isteriz.

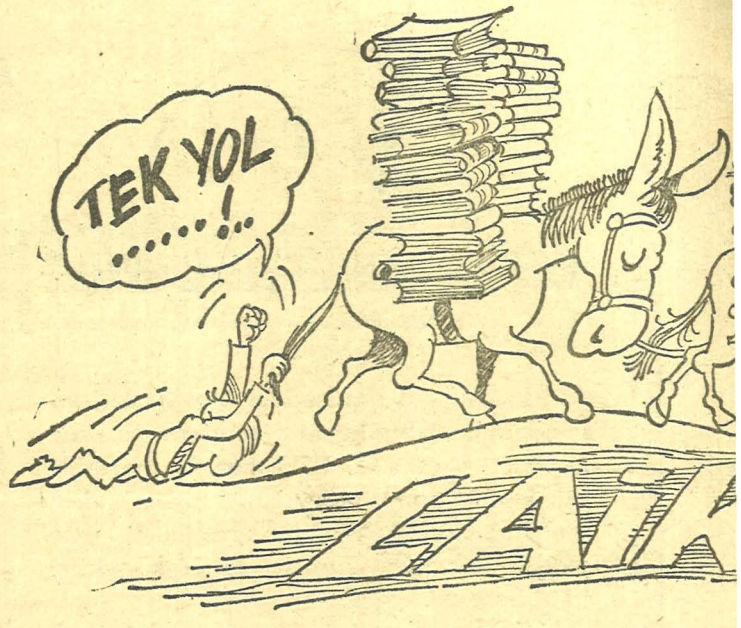

KİTAPLI EŞEKLER VE....

Atom bombasını ilk pilot akıl hastane

İkinci Dünya Savaşında Japonya'nın bir türlü mağlub edilememesi ve Almanya'nın teslim olmasından sonra da direnmesi üzerine Japonya'yı dize getirmek için Amerika'nın ilk defa kullanmaya karar verdiği Atom Bombasını Hiroşima ve Nagazaki isimli Japon şehirlerine atan pilot **Claude Robert Eaterly** hafta Houstan'da bir akıl hastan kanserden öldü.

Hatırlanacağı üzere, Hiroşima v gazaki şehirlerine karşı ilk olarak nılan Atom Bombasının atılmasıy şehirlerde yaşayan 300 binden fazla ve bütün canlılar derhal kül olmuş. kür şehirler hayaletler âlemine d müş, yüzbinlerce insan da radyasyon talığı ve radyo-aktif artıkların nes nesile veraseten intikali yüzünden li uzvî ve aklî sakatlıklar içinde ka lardı ve bu izler bugün dahi halâ cuddur.

Claude Robert Eaterly ilk atom bombasını atarak binlerce insan ve sayısız canlının mahvolmasına sebep olmuştu.

SAVAŞLA ERKEN G

Diğer taraftan, bir zamanlar ü **«komünist** iken, bilâhare komünizm detle karşı çıkarak daha bir ün ka İngiliz yazar **Arthur Koestler** son «The Brain Explosion» (Beyin Pa sı) adlı kitabında savaşların se insan beyninin çabuk gelişmesine maktadır. İnsanlığın ulaştığı üstün nolojiye rağmen halâ öldürme içgüd

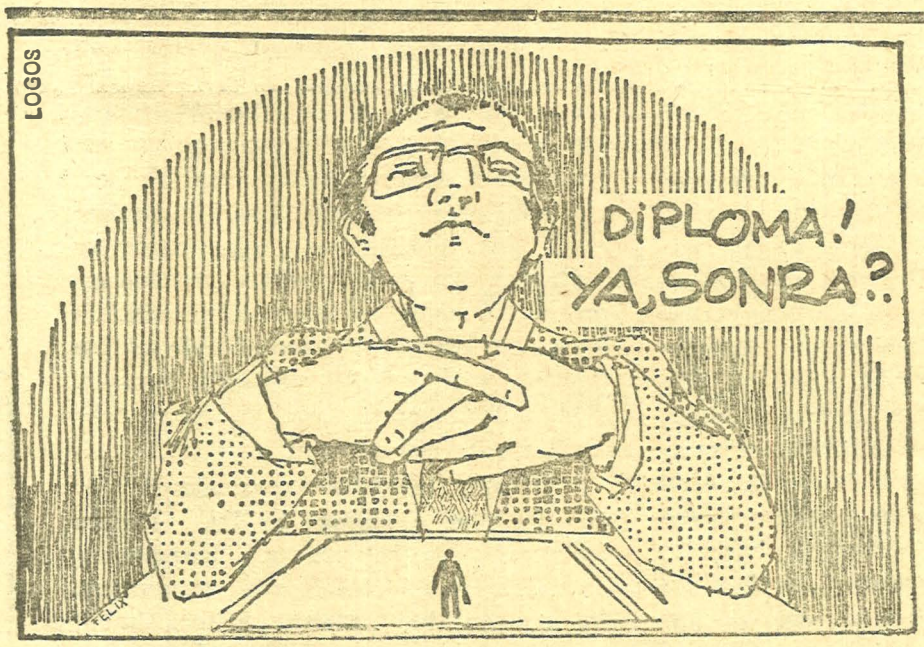

LAİK EĞİTİMİN MEMLEKETİ SONUNDA HANGİ KERTEYE GETİRİP BIRAKTIĞI APAÇIK ORTADA... ÜNİVERSİTELER SADECE DİPLOMALI CAHİL, İŞSİZ MÜNEVVER VEYA İMZA MAKİNESİ GİBİ ÇALIŞAN BÜROKRAT YETİŞTİRMEK MAHZURLARINI TAŞIMIYOR; BUNLARIN YANINDA KENDİSİNİN NE OLDUĞUNU KAVRAMAKTAN DAHİ NASİPSİZ, NİÇİN OKUDUĞUNUN FARKINA VARAMIYAN, HEDEFİNİ YİTİRMİŞ NESİLLER DE YETİŞTİRİYOR.

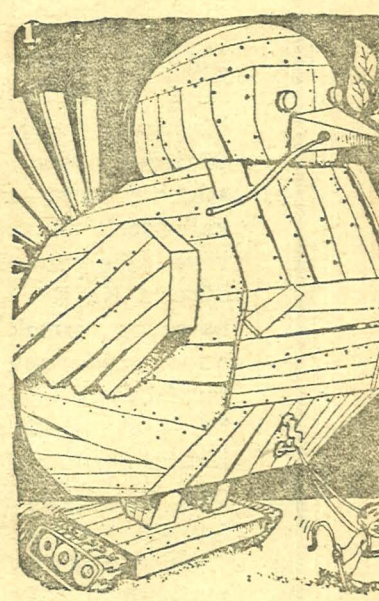

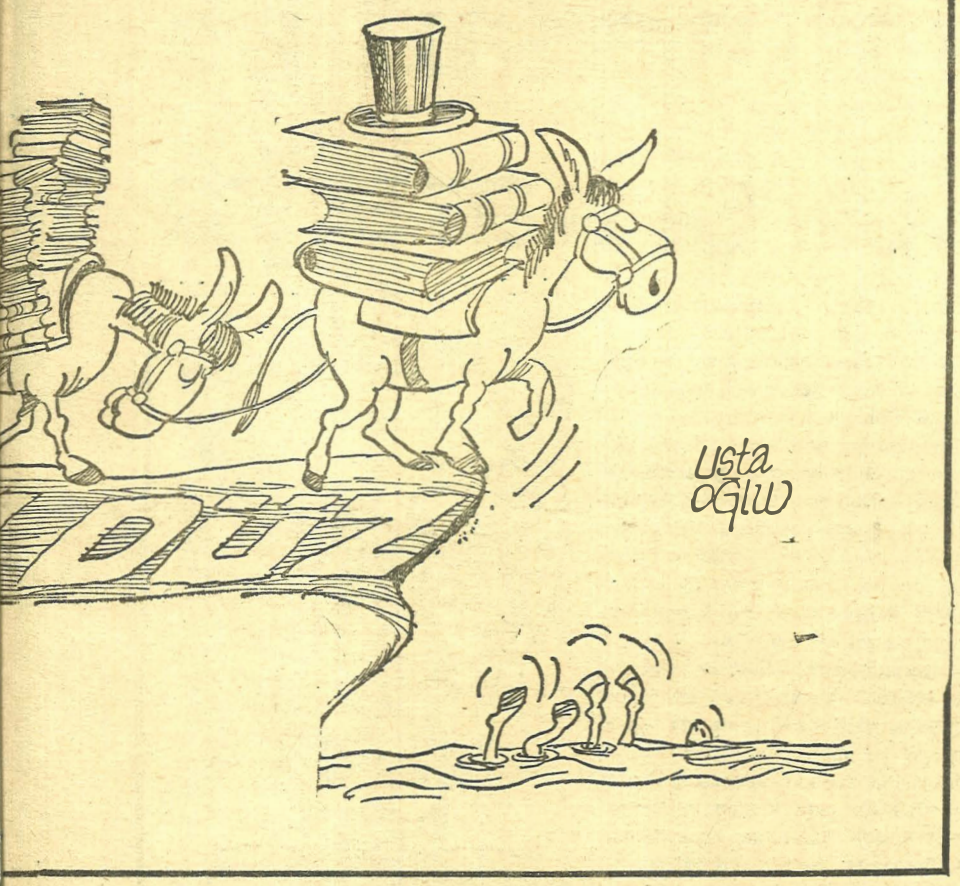

LÂİK İNSANIN ATALARI

«Laik eğitimin insanı»na ata olarak gösterilen maymunlar kendi aralarında konuşuyorlar:

— Biz, bütün iddialara rağmen insanlaşamamışken, bizi ata kabul eden şu laik insanlar niçin bu kadar çabuk hayvanlaşıverdiler, anlıyamıyorum...

— Şerefimizi kurtarmak için babalık isnadını reddedelim bari!...

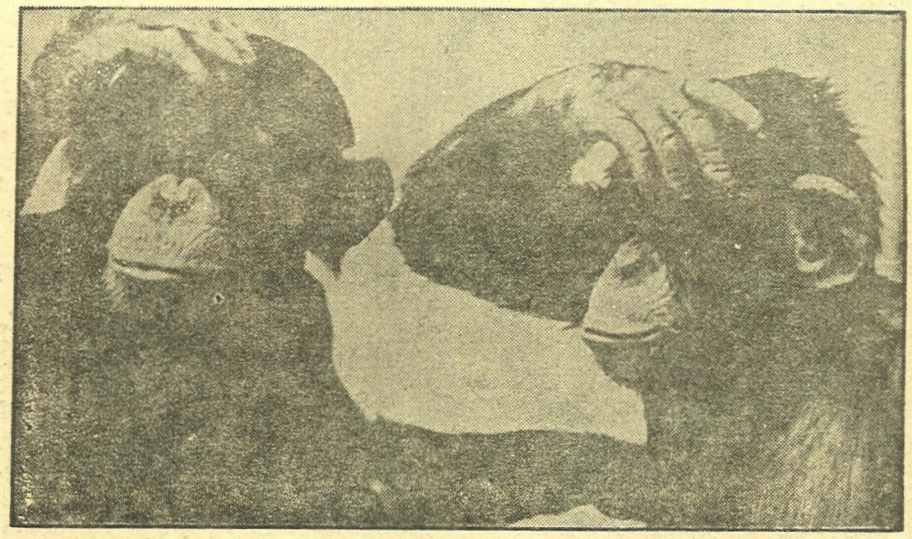

lefa kullanan nde öldü

Attığı bombanın mahiyetini bilmediği için ilk önce ne yapmakta olduğunun farkına tam olarak varamıyan ve Amerikan ordusunun o zamanki en üstün kabiliyetli pilotlarından olan Eaterly, yüzbinlerce masum insanın ölümüne sebep olduğunu öğrendiği andan itibaren **«ağır bir suçluluk kompleksi»**nin dayanılmaz acıları içinde ömrünün son 33 yılını akıl hastanelerinde, psikiyatri kliniklerinde geçirmişti. Ölümünden sonra ailesinin **«33 yıllık hususî işkence ve çile nihayet sona erdi!»** diye âdeta sevinmesi de bu ruh halini anlatmaktadır.

N SEBEBİ LİŞME Mİ?

yenememiş olmasını bu çabuk gelişmeye istinad ettiren Koestler, insan beyninin **üç biyolojik** devrede oluştuğunu, **küçük ve orta beynin sürüngen ve memeli hayvanlar**daki canlılık işaretlerini tanzim ettiğini, **Neocortex** adı verilen **büyük beynin** ise yalnız insanlara mahsus olduğunu, **duygu, akıl, mantık ve zekâ** gibi beşerî melekelerin merkezi olarak insanı içtimaî bir mahlûk yaptığını, insanın diğer uzviyetinin gelişmesinin milyarlarca yıl sürmüş olmasına rağmen, büyük beynin yanım milyon (500 bin) senede tamamlanması sebebiyle insanın azgınlık ve öldürme duygusunun hayvanî tarafının yok edilemediğini, çünkü milyarlarca senede oluşan küçük ve orta beyindeki hayvanî hususiyetlerin daha az sürede gelişmiş olan **büyük beyin** tarafından öyle kolaylıkla kontrol altına alınamadığını insanın üstün bir teknolojiye eriştiği halde, en bask beşerî meseleleri çözememesinin insanlığın terör mağlûb olmasının altında bu sebebin bulunduğunu iddia etmektedir.

Koestler'in iddiası pedagoglar tarafından da doğrulanırsa; çocuklara kaldıramıyacakları bilgilerin yüklenmesinin sonunda terörizmi teşvik eden **ana faktör** olarak tesbit edilebileceği de iddia olunmaktadır.

TAM GÜN «TAVLA» KANUNU

İNSANI, İNSANLIĞIN YÜKSEK MANEVÎ KIYMETLERİYLE YETİŞTİRMEDİKÇE ONU BİR TAKIM KÂĞIT PARÇALARIYLE BAĞLIYABİLECEKLERİNİ ZANNEDENLER ALDANDIKLARINI ANLAYACAKLARDIR.

Sağlık Bakanı Mete Tan

Sağlık Bakanı: "Görevini ihmal eden doktoru tespit edersem şerefsizlikle suçlayacağım"

ANKARA (Özel)- Sağlık Bakanı Mete Tan, "Tam gün yasasından sonra görevini ihmal eden doktor tespit edersem, önce şerefsizlik ve daha sonra da mesleğine ihanet etmekle suçlayıp, reklam edeceğim" dedi.

PEKİ DOKTOR SEN NESİN?

«Ulusun sağlığı bu kanuna bağlıdır.»

«Bu kanun bilhassa askerî hiyerarşiyi alt - üst edecektir!»

«Bu yasa ile yeni bir çağ açılmıştır! İnsanca bir devrim yapılmıştır!»

Evet, Meclisler tatile girmeden önce, ve sağlık personelinin tam gün çalışmasını ve devlet hizmetinde çalışırken dışarıda muayenehane açmasını ve sair meslekî teşebbüslerde bulunmasını önleyen kanun tasarısı süratli bir şekilde kanunlaştı. Ancak, teklif kanunlaştıktan hemen sonra, bu kanunu savunanların dahi bundan pek memnun olmadıkları anlaşılıyordu.

Neydi, bu **Tam Gün** (full-time «fultaym») Kanunu? Buna göre sağlık personeli kesin tercihini yapacak veya devlet teşkilâtında vazife alacak, yahut da hususî olarak çalışacak!.. Devletin imkânlarını muayenehanelerde hasta vatandaşları soymakta kullanan bir takım tıp bezirgânları da böylece hizaya getirilmiş olacak!.. Zâhiren alâ, güzel..

Ama, gerçekte değişen pek fazla bir şey olmayacaktır. Zira, şimdiye kadar devletin imkânlarını kendi muayenehanelerinde hasta vatandaşlara satan zevat, şimdi aynı işi dışarıda serbest çalışan meslektaşlarıyla belli bir komisyon ücreti alarak rahatlıkla yürütebileceklerdir. Yani, minareyi çalmaya niyetlenenler kılıfı hazırlamakta hiç de müşkülat çekmiyeceklerdir. (Yarası olmayan gocunmasın!»)

Bütün bunları görmezlikten gelenler veya halkın soyulmasına bir takım tedbirlerle karşı koyduklarını zannedenler gerçekleri hiç bir zaman göremiyeceklerdir.

İnsanı ,insanlığın yüksek manevî kıymetleriyle yetiştiremedikçe, onu bir takım kâğıt parçaları ile bağlıyacaklarını zannedenler eğer bu kanaatlerinde samimî iseler müthiş aldandıklarını anlıyacaklardır.

Demirel ailesinin mutemed adamlarından olduğu halde AP'den ayrılıp Ecevit'e yamanarak bir **Sağlık Bakanlığı** koltuğu kapabilen **Dr. Mete Tan «milletimizin sağlığıyla oynanmasına, sağlık üzerinden maddî çıkar sağlanmasına müsaade edemeyiz»** gibi caf — caflı laflar ede — dursun yeni plân ve tuzaklar, yeni soygun mekanizmaları daha şimdiden hazırlanmaktadır. Bu arada Mete Tan **«vazifesini ihmal eden doktoru tesbit edersem şerefsizlikle suçlayacağım!»** gibi lâflar dahi etmektedir ama pek çok vatandaşlar Dr. Mete Tan'ın dahi vazifesini yapıp yapmadığını düşüneceklerdir. En azından, vatandaşlar, başbakan Ecevit'in **«sağlık kuruluşlarının, hastanelerin güleryüzlü ve iç karartıcı değil iç açıcı yerler olacağına»** dair iddialarını acı bir tebessümle karşılayacaklar ve bundan sonra da, çağdaşlık tutkusu içinde kıvranan Ecevit'in iddia ettiği gibi bu kanunla yeni bir çağ açıldığı iddiasının isbat edilmesini bekliyeceklerdir.

Tabiî bunun yanında bu kanunun askerî hiyerarşiyi alt-üst edeceğine iddialar da yok değildir. Nitekim, Hava Kuvvetleri eski kumandanlarından CHP senatörü, solcu **Muhsin Batur «bu kanunla askerî disiplin ve hiyerarşinin korunmasının zorlaşacağını»** iddia etmektedir. Zira, Batur diyor ki, **«mu-**

harip sınıftan bir yüzbaşı bütün ödemeler dahil 7 445 lira alabilliyorken, bir sağlık asb. başçavuşu bu kanundan sonra net 10 758, bir doktor yüzbaşı ise 14 113 lira alacaktır. Ayrıca nöbet, fazla mesai ve mahrumiyet tazminatı da buna ilâve edilecektir. Bu durumun haksızlıklara ve huzursuzluklara yol açacağı açıktır. Kaldı ki, bol para vermeye gerek yoktur. Sola dönük olmak halka dönük olmaktır ama, yalnız para demek de bir açıdan sağcılık değil midir?»

Görülecektir ki, bu kanun **tamgün çalışma»** adı altında kısa zamanda yerini **«tam gün tavla oynama»**ya bırakacaktır ve bundan yine **fukara halk yığınları** zarar görecektir. Parası olanlar dışarıda hususî muayehane ve hastahanelerde tedavi yollarını bulacaklardır. Devletin hastaneleri ise cepleri dolu, kalbleri bom-boş hekimlerin Hipokrat yeminlerine göre icra'y-ı san'at ve saltanat eyliyecekleri yerler olarak kalacaktır. Zira Türkiye'de her şeyden önce kaybedilen, insan'ın bizzat kendisidir. Ve bu kaybedilmiş insanların başında da okumuş sınıflar gelmektedir. Bu bakımdan devletlilerin **«insanca bir devrim yapıldı, yeni bir çağ açıldı»** gibi caf-caflı iddialarının altında bu milletin yine inim-inim inleyeceğini, zaman, kısa sürede gösterecektir.

HAFTANIN MEVZUU

Şeriatmedarî ile Pehlevi karşı karşıya

İran'da cereyan eden asrın maçında taraflardan biri olan Şeyh Ayetullah Şeriatmedarî

Türkiye kendi içinde kıvranıp, nasıl sistemli olarak Doğu Anadolu'da türkçülüğe bir aksülamel olarak ortaya çıkan kürtçülük cereyanı istikbal hakkında giderek daha bir karamsar tablolar çizdirirken, Türkiye'nin Doğu'sundaki bu ayrılıkçılık cereyanlarının tertip, teşvik ve tahrikçilerinden en başta geleni olan İran Şahı Mehmed Rıza Pehlevi de kendi saltanatını devam ettirmek için, can havliyle, son derece tehlikeli manevralarla ve efendilerinin verdikleri telkinlere göre hareket edip, hem ülkesinde kendisine karşı olan güçlerin dikkatlerini dış meselelere çevirmaya çalışıyor, hem de gerek İ- gerek Türkiye, gerek Pakistan ve se Basra Körfezi emirliklerine karşı kapitalizminin bir tarassut kulesi olarak üzerine düşen vazifeyi yapmaya çalışıyor.

● İRANDA TEK LİDER

Ancak karşısında, önceleri marksistler, falanlar-filânlar gibi isimlendirildiyse de gerçek bir güç olarak bir tek halk lideri var: Ayetullah ŞERİATMEDÂRİ.

Ayetullah Şeriatmedarî 80 küsur yaşında bir lider Şiiliğin en mutedil kollarından olan Caferiye mezhebinden... (Caferilik İmam Câfer-i Sadık Hz.lerinin yolundan gidenlerce teşkil olunmuş bir mezheptir ve İmâm Cafer-i Sadık, İmam-ı Azâm'ın da hocalarındandır).

Şeyh Şeriatmedârînin Şah'a karşı direnişi arttıkça İran halkı üzerindeki manevî otoritesi de giderek güçlenmekte... Şah, silâhı-topu-tüfeği olmayan bir pir-i fani karşısında çaresiz kaldığını gördükçe daha bir celâlleniyor, kuduruyor ve «arkamda 700 bin kişilik ve en modern silâhlarla donatılmış bir ordum var, beni kimse deviremez!» diye resmî beyanat veriyor ama, bu beyanatının altında dahi bir korkunun olduğu, Şah'ın kendi kendine hava basmaya çalıştığı sezilliyor. Tabii, bu arada Batı kapitalizminin bütün ajanlarının, bütün taktisyen ve strateJisyenlerinin Şah'ın emrinde amâde olduğunu da gözden ırak tutmamak gerek.. Tabiatiyle, huzursuzlukların bulunduğu yerlerde üç-beş kişi olsalar da, milyarlarca imişlercesine gürültü çıkarmakta ve bir amme efkârı oluşturmakta bir hayli tecrübe sahibi olan komünist güçler dahi, muhalefet hareketine yön vermeye çalışıyorlarsa da bugün artık açık-seçik ortadadır ki, İran'da Şah'a karşı geniş tabanlı bir halk hareketi başlamıştır ve bunun bir tek lideri vardır: AYETULLAH ŞERİATMEDÂRİ...

● PEHLEVİ HANEDANI

Biz, İran hadiseleri üzerine yazmakta olduğumuz bu yazıda ŞERİATMEDÂRİ'nin görüşlerine geçmeden önce, dilerseniz, Şah Rıza Pehlevî'nin ve Pehlevî Hanedânı'nın mazisine kısaca bir göz atalım:

Şurası tarihî bir hakikattir ki, bugünkü Pehlevî Hanedanı ile İran tarihindeki gerçek Pehlevî hanedanı arasında hiç bir akrabalık alâkası yoktur. Sadece, bugünküler kendilerini geçmişteki bir hanedâna izafe etmek açık gözlülüğünü göstermişlerdirl.

Farsçada Pehlevi sıfatının kelime

kökünü araştırırsak, görürüz ki, «pehle» mezarların yan duvarlarındaki taşlara verilen isimdir ve mezarın sağlamlığını, çökmesini temin eder. Ki, bu haliyle bugünkü Pehlevî Hanedanı da elhak, bu vazifeyi yerine getiriyor denilebilir! Diğer taraftan Pehlev, İran efsânelerine göre, Hazret-i Nuh'un torunlarından biridir ve Rey, İsfahan ve Dinûr illerinde yaşadığı ileri sürülerek o bölgenin halkına verilen bir isimdir ama, aynı zamanda halk kahramanları da kendilerine hemen daima bu P e h l e v i ismini almakta yarışmışlardır. Esasen Pehlevî farsçada şehirli mânasına da geldiği gibi, Kahraman, yiğit mânasına da gelmektedir.

Hattâ, türkçeye yerleşmiş bulunan pehlivan sözü de aynı kökten gelmektedir. Görülmektedir ki, Pehle veya Pehlev kelimesi Farsçada hemen bütünüyle itibar gören mânalar yüklenmiştir

İşte bugünkü Şah ailesi de bu kelimenin hakiki bir taşıyıcısı olmaktan ziyade kendilerini böyle bir itibara lâyık görüşün ifadesi olarak, bu sıfatı almışlardır. Nitekim, Hüseyin Baykara da «İran İnkılâbı ve Azatlık Hareketleri» isimli kitabında şöyle der:

«...Asıl Pehleviler, İran tarihinde bir Şahlık Hanedanının adıdır. Rıza Şah (şimdiki Şah'ın babası) bu tahtı ve bu soyadını gasbetmiştir. Rıza Şah vaktiyle Rus ordusunda kazak gönüllüsü bir neter olarak bulunmuştur. Onbaşı, çavuş derken subaylığa yükselmiş ve sonunda da Rıza Şah Pehlevî olmuştur. (...) Rıza Han, İran Ordusunda general olduktan sonra Gilan'da toplanan ve Tahran üzerine hücuma kalkışan AZADIHAH (HÜRRİYETÇİ) kuvvetlere karşı bazen yenerek, bazen yenilerek savaştı, durdu. Cephede durum Rıza Han kuvvetlerinin aleyhine döndüğü zaman İngiliz tugayları Rıza Han'ın yardımına koşuyorlar ve durumu onun lehine çeviriyorlardı. İngilizler diğer taraftanda Rıza Han'ı kitlelere bir «kahraman» payesi vererek takdim ediyorlardı. Bunda İngilizlerin bir maksadlarının olduğu sonradan anlaşıldı.»

Emil Luzor'un «İran'da İngilizler» isimli kitabında da aynı durum teyid olunmaktadır:

«... 21 Şubat 1921 gecesi Rıza Han, Kazvin'de bulunan cepheden 2500 kişilik kazak kuvvetini Tahran'a doğru hareket ettirdi. Boşalan yere 3000 mevcudlu bir İngiliz tugayı yerleşti. Bundan faydalanan Rıza Han, Tahran'da rahatça hükûmet darbesi yaptı. Yeni İran hükûmetinde İngilizciliğiyle meşhur Ziyaeddin Tabaî Tabab başvekil ve vezir-i cenk, General Rıza Han ise İran Orduları Başkomutanı oldu. Darbe geceleri olan 21,22,23 ve 24 Şubat 1921 geceleri, Rıza Han ve subayları ile İngiliz subayları, devamlı olarak İngiliz elçiliğinde toplantı halinde bulunmuşlardır.»

İşte Türkiye'de de aynı zamanlarda iktidar mevkiinde bulunan M. Kemal Paşa ile yakın dost olan Rıza Şah Pehlevi'nin hikâyesi..

● BUGÜNKÜ PEHLEVİYE GELİNCE...

Bugünkü Mehmed Rıza Pehlevî'ye gelince...

Babasının ölümünden sonra tahta çıkan Mehmed Rıza Pehlevî başvekil Musaddık'ın İran Petrollerini İngilizlerin elinden kurtarmak için millileştirme kararı aldığı zaman, Şah karşı koymak istemiş, muvaffak olamayınca da, (şimdi beynelmiel sosyete fahişelerinden olan) meşhur refikası Prenses Süreyya ile birlikte Roma'ya kaçmış 20-25 gün sonra CİA'nın gayretiyle ve ordu içindeki taraftarlarının lideri olan general Zahidi'nin darbesiyle tekrar iktidarı ele geçirmiş ve ülkesine dönmüştü. O günden bu yana CİA'nın sadık bir emir eri durumundaki Şah, Orta-Doğu'da Amerika ve bütün kapitalist Batı'nın menfaatlerinin en yaman ve kanlı bekçisi olarak şöhret yapmış bulunmaktadır. Bunun için de kâh Irak'ta, kâh Türkiye'de, kâh Belûcistan'da (Pakistan) karışıklıkları tanzim, teşvik, tertip ve tahrik etmekte, isyancılara sığınaklık ve yataklık yapmaktadır..

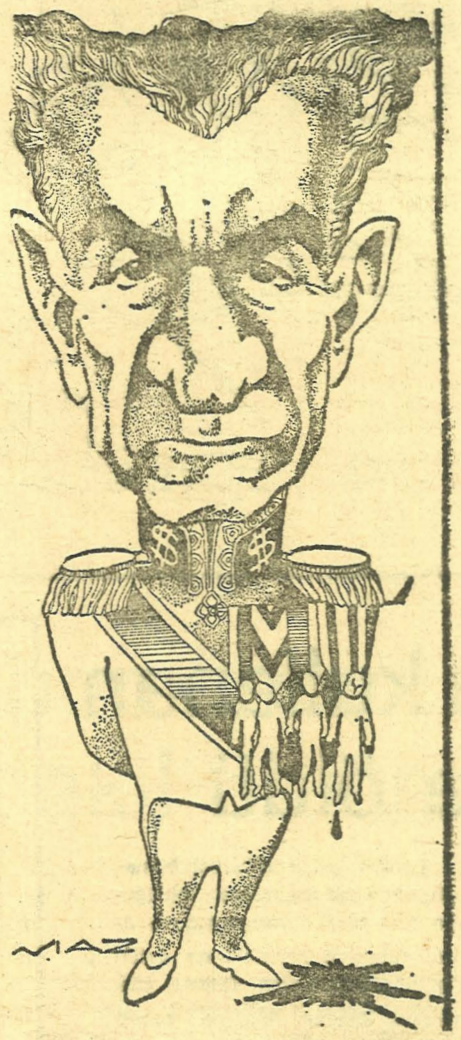

Wiaz'ın güçlü çizgileriyle Şah... Yakasında dolar işaretleri, göğsündeki madalyalarda ise insanlar idam edilmiş...

Ama bütün bu olup bitenler İran halkına bir şey vermemekte. İran halkı, İran'ın yeraltı ve yerüstü bunca servetlerine rağmen, halâ iptidaî çağların yoksullukları içinde yüzmekte, Saray ve aristokrasi ile halk yığınları arasındaki uçurum her geçen gün daha bir derinleşmektedir. İşte böyle bir zamanda, Şeyh Ayetullah Şeriatmedarı yeniden meydana çıkıp, kendisine umut bağlıyan halkına ayaklanma çağrısı yaptı. (Bunda Şeyh'in oğlunun öldürülmesi de müessir oldu). Şah bu isyan hareketlerinin üzerine, hemen «marksist İslâmcıların hareketi» (!) gibi oldukça tuhaf bir isimlendirmeyle hücuma geçtiyse de, bu hareketin içinde yer almaya çalışmalarına rağmen komünistlerin tesirinden çok uzak ve Caferiliğin siyasî plânda yeni bir ayağa kalkışı olduğu görüldü.

Her ne kadar Şah, «Le Monde diplomatique'e «...İran Orta-Doğu'da Avrupa ve Amerika'nın güvenliğini koruyor, haklarını savunuyor. Avrupa, Amerika ve Japonya'dan yeterince yardım görmesek bile bu bölgedeki rejim değişikliğine asla izin vermeyeceğiz!» gibi kuru-sıkı tehditler savuruyorsa da, mazide «Ak Devrim» adı altında hassaten İran'daki mollalara karşı ve muhtemelen yüzbinlercesinin öldürülmesiyle neticelenen zulümlerinin geri teptiği görülmektedir. Her ne kadar simdilerde Başbakan Cemşid Amudzegar müstehcen filmleri yasaklıyarak veya içki tüketimine önleyici tedbirler almak yo-

lunda teşebbüslere girişiyor. İran Gizli Servisi SAVAK'ın direktörlerini değiştiriyorsa da, bütün bunların İran halkını yatıştırmaya kâfi gelmediği anlaşılmaktadır. Ne var ki, dünya haber ajansları İslâm-dışı güçlerin elinde bulunduğundan olup bitenlerin gerçek mahiyetinden müslümanca haber alıp, nakletme imkânından mahrum olan dünya müslümanları hadiseleri âdeta el yordamıyla değerlendirmek şanssızlığından bir türlü kurtulamıyorlar.

Şu anda İran'da, ülkenin tek partisi olan **Rostahiz** bölünmüş durumdadır. Merkez Bankası durumundaki Sadâret Bankasının fiilî şeflerinden ve **İran'ın Vehbi Koç'u** denilebilecek **Yazedanî**, şimdi ağa-babalarından akıl alıp, yeni taktikler tatbik etmede...

Şah ise isyancıları **«gerici, çapulcu, akıl almaz işlere girişen** zavallılar» olarak değerlendirmekte, «mollaları«, **komünistlerle işbirliğine girişen hainler** olarak göstermeye çalışmaktadır. Ancak, devlet imkânlarıyla yapılan bütün bu propagandalara rağmen Âyetullah Şeriatmedarî'nin nüfuz ve otoritesi kırılmak bir yana, her geçen gün daha da artmakta ve Şah Rıza Pehlevî ile Farah Diba'nın altın sarayları karanlık bulutlar ile kuşatılmış bulunmaktadır. Tahtın halefi durumundaki 18 yaşındaki veliaht **Rıza Pehlevî** ise Amerika'da, **pilotluk eğitimi** adı altında, Amerikan ve Batı menfaatlerinin bekçiliğini ileride en kusursuz bir şekilde yapması için **beyin yıkamaya** tâbi tutulmaktadır.

● GERÇEK BİR GERİCİ

Bütün bu olup bitenler karşısında bir de Ayetullah Şeriatmedarî'nin görüşleri var Şeyh Ayetullah Şeriatmedarî **«gerçek bir gerici olan»** Şah'ın, **artık efendileri tarafından da terkedilmek üzere bulunduğunu** söylemekte ve, İran'daki mücadeleye, **cami ile devlet'in mücadelesi olarak bakılmak lâzım** geldiğine işaret etmekte, **«Şah'ım çok yaşa!» diye** köleleştirilmek istenen **kitlelerin «Kelime-I Tevhid»** sancağı altında kardeşçe yaşıyacakları günün uzak olmadığını bildirmektedir.

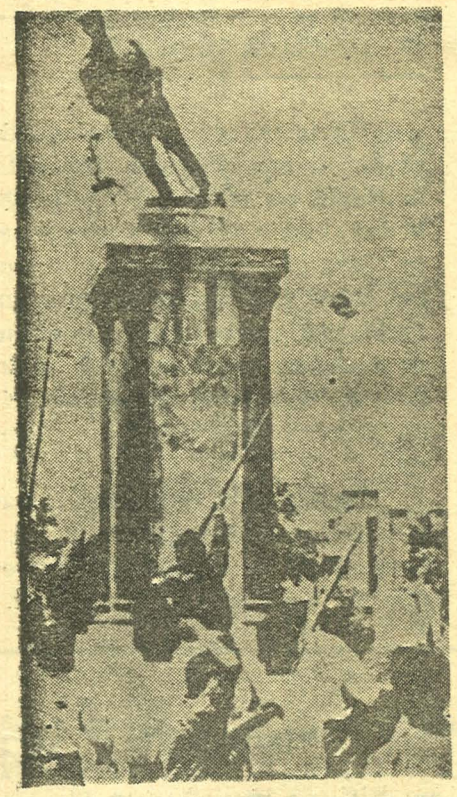

İran'daki ayaklanmalar esnasında Şah'ın babası Rıza Şahın putlarından birinin yıkılışı... Darısı, bütün diğer putların başına

Şeriatmedarî'nin yaşı ilerlemiş olduğundan, kitlelerin önünde aktif bir şekilde yer alamamaktadır. Siyasî istekleri bakımından da bir ihtilâlci gibi kesin konuşmak yerine, hedefine kademe-kademe varmayı tercih ettiğini hissettiriyor. Şeriatmedarî ilk merhalede, 1908 yılında, Kaçar **(alevî-türk soyundan)** Hanedânına kabul ettirilen **meşrutî anayasa'ya** dönülmesini istiyor. 1908 anayasası Şah'ı ve Şahlık müessesesini kabul etmekle beraber, ülkenin idaresinin beş kişilik bir ulemâ heyetine devrini emrediyor!..

Şeriatmedarî, Şah tarafından ileri sürülen **«komünistlerle işbirliği** (kara irtica ile kızıl ifsâd arasındaki işbirliği» iddiasına kesinlikle karşı çıkıyor ve **«bunu, Şah mücadelemizin itibarını sarsmak için uydurmaktadır»** diyor. Ve ilâve ediyor. **«Fikrî bir münasebetimiz olmadığı Şah'ın devrilmesi eyleminde de komünistlerle asla işbirliğimiz olmamıştır, bundan sonra da olmayacaktır. Müridlerime kesin talimad verdim, onlarla asla işbirliği yapılmayacaktır. Zira biliyoruz ki, onlar iktidara gelecek olurlarsa İslâm'ın ruhuna kesinlikle aykırı bir diktatörlük kuracaklardır ve biz onların fikirlerine kesinlikle karşıyız. Ama, bizim düzenimizde onlar da fikirlerini açıklıyabileceklerdir. Çünkü biz, bize karşı güç kullanmamak şartıyla ve kendi inancımızın nizamının güçlerini daima ayakta tutarak, her türlü fikre karşı kendi inancımızla karşı koyabileceğimizi ve böylece onların fikirlerini itibarsız bir duruma koyacağımıza inanıyoruz. Bizim siyasi proğramımıza gelince... Hedefimiz bir İslâm devletinin kurulmasıdır. Ama, şu andaki vazifemiz Şah'ın müstebit rejimini yıkmak ve yerine derhal halkın ihtiyaçlarına cevap verecek bir otorite ikame eylemek.. Bunun için de önümüzdeki örnek, Hz. Peygamber ve dört Halifelerin zamanıdır.»**

Şeriatmedarî, **Le Monde** gazetesinin muhabirine görüşlerini açıklarken, daha sonra şunları söylemektedir:

«Bizim Şah'a karşı mücadelemiz son 15 senedir devam ediyor.. İran çökmek üzere.. 23 yıl önce zirai mahsullerimiz, fazla gelirken; şimdi Şah'ın başbakanı, tüketim maddelerimizin yüzde 93'ünü ithal yoluyla dış pazarlardan karşıladığımızı ifraf ediyor. Bunlar Şah'ın zirai reformunun mahsulüdür. Halkın yaşayışı daha da berbâd. Şah'ın yağma sofrası ise, hayal edilemiyecek dünya nimetleriyle dop - dolu.... Zirai reform diye ülkemizi dış pazarların yağmasına açtı... İslâmi düzeni alt-üst etti. İslâm vakıflarına el koyup, bunu köylülere dağıtacağım diyerek, zaten köylüler tarafından çalıştırılan toprakları verimsizleştirdi ve gerçekteyse, İslâm'ın gücünü bu yoldan kırmanın denemelerine girişti. Toprakların gelirleri İslâm'a göre dağıtılmıyor... Onlar bu ortak serveti kendilerine saklayarak, şeriati çiğneyip zengin oldular. Eğer iktidarı ele geçirirsek, hukukî bakımdan sağlıksız yollardan kazanılan bu kazanç ve mallara el koyup, şeriata göre dağıtımını yapacağız. İslâm düzenini ihlâl eden top-

Kendisine Şehinşah (Şahlar Şahı) dedirten M. Rıza Pehlevi'yi bir merasimde, huzurunda rükûa varırcasına arz-ı ubûdiyet gösteren generallerinin karşısında görmektesiniz. Köşedeki fotoğrafta ise Şeriatmedârî...

rak sahiplerini ise mutlaka cezalandıracağız.

● VE KADIN MESELESİ

Kadın meselesine gelince...

Bizim kadın haklarına karşı olduğumuzu iddia ediyor, Şah ve hempâları. İslâm, kadının hürriyetine hiç bir zaman karşı çıkmamıştır. Aksine, onun bir eşya gibi değerlendirilmesine, muamele görmesine şiddetle karşı çıkmış ve onun haysiyetini korumayı ana gaye edinmiştir. Fakat Şah'ın rejimi, kadının hürriyetini onu ahlâksızlığa sürükleyerek katletmiş ve buna da ilericilik ve kadın hakları adını vermiştir. Biz, kadınları bu bozulmadan kurtarmak istiyoruz. Ve, inanıyoruz ki, bu zulüm düzeninde bizim gayretlerimiz ne kadar hâlisleşirse o kadar tevfik-i ilâhiye mazhar olacak ve bu put düzeni, bu kâfir düzeni, bu kan içici, ahlâksız düzen mutlaka yıkılacaktır. Tabii, ki, burada asıl vazife bize düşüyor... Ne kadar çok çalışırsak o kadar çok, kazançlı çıkma ihtimalimiz olduğunu da biliyoruz.»

BİR VESİKA BİN BİR İBRET

تورکیا

اسلام ایمپراطورلغنك استقبالی

محرری

شیخ مشیر حسین کیدوای

مصححه ، عضو الکعبه جمعیت مرکزیه‌سی ، مؤسسلرندن وکاتب عمومی فخریسی
و « معجزهٔ محمدی » و « اتحاد اسلام » ... الخ مؤلفی

طابع وناشری
لوندره جمعیت مرکزیهٔ اسلامیه‌سی
۱۴۸ فلیت ستریت ، لوندره

— Rüşâ'ın bir tayda olmadığını söyliyenlerin kulakları çınlasın!..

Yukarıdaki klişe bir kitap kapağını göstermektedir: Türkiye İslâm İmparatorluğunun istikbâli.. Yazarı da geçenlerde bir başka eserinden bahsettiğimiz Şeyh Müşir Hüseyin Kayıdvay isimli Hindli. Eser Hurddam'ul Ka'be Cemiyeti'nce Londra'da basılmış olup Türkiye'nin müdâfaasına tahsis edilmiştir.

KONFEKSİYONDA Pantolancu Necdet

PANTOLONCU NECDET

İndirimli Satış Kartı Dağıtıyoruz.

ADRES:
PTT Arkası Ardahan Çarşısı No: 16
Üsküdar — İSTANBUL

EŞ, DOST VE MÜŞTERİLERİMİZLE BÜTÜN MÜSLÜMANLARIN MÜBAREK BERAT KANDİLLERİNİ TEBRİK EDERİZ.

KOÇALLAR TİCARET KOLL. ŞTİ.

Unkapanı, Yeni Gıda Sitesi 11 ci Sok. No. 155 - 156
Telefon: 26 87 12 - 22 55 d7

EŞ, DOST VE MÜŞTERİLERİMİZLE BÜTÜN MÜSLÜMANLARIN MÜBAREK BERAT KANDİLLERİNİ TEBRİK EDERİZ.

LÂLE
MATBAACILIK ve TİCARET
• Evrak-ı Matbua
• Davetiye, Kartvizit, Kartadres
• Kağıtcılık,
• Reklâm işlerinizde tercihinizdir.

Ankara Cad. Vilâyet Han Zemin Kat No. 6 Cağaloğlu-İST. ☎ 26 38 96

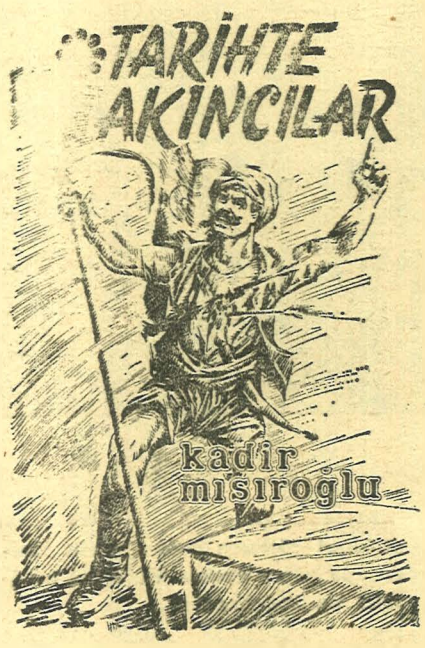

AKIN

— 6 —

Akıncılar akına çıkmadan evvel faaliyetlerini icra edecekleri arazinin ehemmiyetli geçitleri ve yol kavşaklarını tesbit ederler, ayrılma ve sonradan birleşme noktalarını tâyin ederlerdi. Bir kısmı bu gibi stratejik noktalarda beklerdi ki; bu bir nevi tahkimat demekti. Umumiyetle üs kabul ettikleri noktaya iki günlük mesâfeye kadar uzaklaşır ve sonra dönerlerdi. Daha uzaklaşmak pek mutad değildi. İlerleyenler bilâhere üs tâyin edilen noktaya döndükten sonra ikinci bir hareket noktası tesbit edilir ve oraya kadar hep birlikte gidilirdi Orada yeniden ayrılıp düşman içine dalar ve geri gelirlerdi. Böylece hareket noktalarını merhale merhale düşman ülkesinin içerilerine doğru ilerletirlerdi Yürüyüşte öncü çıkarırlar, öncüleri ağırlıklar ve —varsa— ganimet katarı takib ederdi.

● PUSUDAKİ İHTİYAT KUVVETİ ANİDEN ORTAYA ÇIKARDI

Kuvvetlerinin bir kısmını mutlaka ihtiyat olarak görünmez bir yerde Pusuya yatırırlardı. Bunlar mücâdelenin kızıştığı veya düşmanın bütün kuvvetiyle taarruza geçtiği kritik bir anda büyük bir alâyişle ortaya çıkar ok atarak, kılıç kullanarak kavgaya yeni bir hamle kazandırırlardı. Akıncılar düşmana taarruz etmeden evvel, grup başı olan Akıncıbeyi emrindekileri coşturacak konuşmalar yapardı.

Akıncıların kale muhârebelerine iştirak etmediklerini söylemiştik. Zira kale muharebeleri muhasara ve bu sûretle uzun zaman beklemeyi gerektiren bir mücadeleyi icab ettirirdi. Ancak muhasaradan önce bir kaleyi yıldırmak ve dehşete düşürmek istenirse, bu takdirde buraya gece vakti bir miktar akıncı sokulurdu Bunlar kurdukları merdivenle ansızın burcları tırmanır ve birer fedaî olarak kale içine dalarlardı. Bu takdirde pek tabii kurtulmak ihtimali azdı. Bununla beraber bir kısmı kurulan iskele başında muhâfız gibi bekleyerek arkadaşlarının dönüp kaleden çıkmasına yardım ederlerdi.

● AKINCILIK BULGARİSTAN'DA BAŞLADI

Akıncılık Osmanlı Tarihinde ilk defa bugünkü Bulgaristanın bulunduğu sahalarda başlamış bilahere Eflâk ve Buğdan taraflarına doğru yayılmıştı. Viyana Muhasarası'na kadar Macaristan ve Avusturya içlerine doğru da akıncı hareketleri oluyordu.

Osmanlı ordularının Rumeli'deki ilk fütûhat devirlerinde akıncıların büyük hizmetleri görülmüştür. Bunlar daha ziyade ihtida etmiş hiristiyan kumandanların idaresi altında bulunduğu için arazinin hususiyetlerine göre hareket etmekte güçlük çekmiyorlardı. Gerçekten akıncı kumandanlığı Mihalzâdelere irsen intikal ederek uzun zaman böyle devam etmiştir. Tarihlerimizde Köse Mihal lâkabıyla maruf Mihaloğlu ile başlayan akıncı kumandanlığı bir nevi padişahlık gibi onun çocuklarına intikal edip gitmiştir. Bu âilenin akıncıları sevk ve idare etmesi 250 sene kadar sürmüştür.

● AKINCILARIN KOSOVA'DA HİZMETLERİ BÜYÜKTÜ

Murad Hüdavendiğar zamanında Sırplılar ve onların müttefikleri olan devletlere karşı meşhur «Birinci Kosova Meydan Muhârebesi» ile nihâyet bulmuş olan müteselsil mücadelede akıncıların pek büyük hizmeti görülmüştür.

«Bundan sonra da akınlar devam etti. Akınların gülünçlü olanı Prens Batriks'e akıncıların gösterdiği alaydı. Mihalzâdelerden Ali ve İskender beylerin kumandası altında bulunan akıncılar Semendire kalesine doğru ilerlemişler ve orada bir mağlûbiyete duçar olmaları üzerine cüret bulan düşmanlar Osmanlılar elinde bulunan Kıla ve Buka'ı muhasaraya koyulmuşlardı. Bunun üzerine ordu o taraflara teveccüh etti. Akıncılarında Dalmaçya ve Hırvatistan taraflarından düşman üzerine edilecek muâvenete mâni olmak için o tarafa akın etmeleri ve yayılmaları icab etmişti. İşte tam bu sırada kral Manyas'ın namzedi Prens Batriks bir alayı vâlâ ve bir cemaat-i uzma (kalabalık) ile İtalya'dan Macaristan'a doğru geliyordu. Gelenin yanındaki kuvvet de ihmal olunmayacak bir kesrette, (çoklukta) Osmanlı akıncılarının dört beş misli gibi fâik bir adetteydi. Akıncıların maksadı esasen düşman ordusuna fazla kuvvet ilhakını men olduğu için tabii bunları da idare etmek, mümkün olabilirse o taraflara geçirtmemeğe çalışmak icabediyordu. Bunun için akıncılar yıldırım şiddetiyle ilerleyerek gelen alayın önünde göründüler. Ve oraya bir gösteriş yaptılar. Fakat fâikiyet-i adediye (say. üstünlüğü) muvâcehesinde kaldıkları için iş nümâyiş derecesini geçemedi. Alayın dört beş saat önünde giderek ve fırsat elverdikçe cenahlardan vurarak ilerlemekten başka birşey yapmak kabil olamadı.

● HAMMER DİYOR Kİ:

Hammer, bu münâsebetle şöyle diyor: «Batriks müddet-i ömründe bu seyehatte korktuğu kadar hiçbir şeyden korkmamıştır. Zira güzergâhına yayılmış olan asker meydan askeri olmayıp ümid edilmeyen yerde mevcud ve aranılan yerde mefkud olduğundan bir anda tâ ordusunun içine kadar girebilecekleri mezzumdu.»

Önümüzdeki haftadan itibaren sizlere tarihe geçmiş bazı ehemmiyetli akınlardan bahsederek yazılarımıza devam edeceğiz.

HAMUR KABARTMA TOZU ● DOLMA FISTIK ● NANE ● HİNDİSTAN CEVİZİ ● SADE PİRİNÇ UNU ● IHLAMUR ÇİÇEĞİ ● KUŞ ÜZÜMÜ ● YENİ BAHAR ● LİMON TUZU ● ACI KIRMIZI BİBER ● SUSAM ● HİNDİSTAN CEVİZİ ● KARA BİBER ● KİMYON ● TATLI KAYSERİ BİBERİ ● TARÇIN ● KEKİK ● SUSAM ● ÇÖREKOTU ● BİRA MAYASI

KENT BAHARATLARI ve PİRİNÇ UNU

Fabrika : Atatürk Bulvarı, Seyhan Cad. No. 5 Tel. 151 05 KAYSERİ
Ank. İrt Bürosu : Karanfil Sokak No. 16/4 Tel. 17 46 37 ANKARA

Bunları biliyor muydunuz ?
Yemeğinizin,
hoş kokulu oluşunu sağlayan,
mideyi ısıtıp bağırsakları çalıştıran
sinirleri teskin eden,
şeker hastalığını önleyen nesne
baharatlardır.

Not : Etiketteki prospektüsü muhakkak okuyunuz.

En iyisini arıyorsanız
Çınar İPA mağazalarından,
bakkalınızdan ısrarla
KENT baharatlarını isteyiniz.

İslâm Dünyasından haberler

MAĞRİB'DE GELİŞMELER...

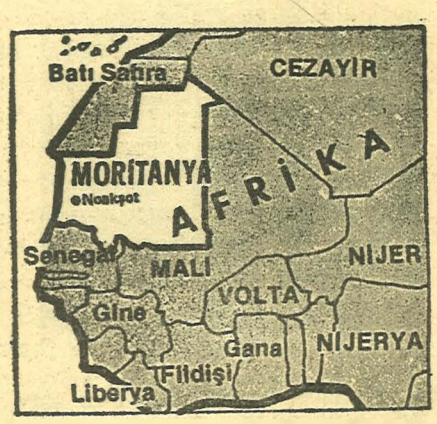

Moritanya'da Muhtar Dede devrildi!

«Muhtar Dede» ismini Türkiye insanı hatırlıyacaktır. Zira üç sene kadar önce Türkiye'ye gelmiş ve kendisinin müslümanca tavırlariyle dev cüsseli refikasının mini eteği arasındaki tezat, İslâm dünyasının hemen her yanında sergilenen bir sefalet âbidesi olarak dikkatleri çekmiş ve müslümanları rencide etmişti.

Ama, Muhtar Dede kadın meselesi karşısındaki bu acınacak yenilgiye düşmüş olmasına rağmen, yine de müslüman sayılırdı ve 18 senedir başında bulunduğu ülkenin insanlarına da sempatik geldiği rivayet olunurdu. Bu sempati hele bir de hemen hiç kimsenin aklının kenarında bile değilken, İspanya'nın çekilmesiyle Polisaryo ve Fas arasında sürtüşme vesilesi olan **Batı Sahrası** mes'elesinde, Fas'la anlaşıverip, uçsuz-bucaksız çöllerin altındaki zengin maden yataklarına sahip olmasıyla daha da artmıştı.

Fas ise, bu sahrayı taksim etmekle Polisaryo gerillalarını iki cepheye bölmek niyetini taşıyordu. İşte bu hesap yüzündendir ki, hiç hesapta olmayan Moritanya devreye sokulmuş ve **aslan payını** almıştı.

Bu yüzden de Kuzey Batı Afrika'nın en sağlam rejimlerinden birine sahip olduğu zannolunan Moritanya'da, geçen hafta **Muhtar Dede**'ye karşı yapılan darbe hemen bütün Afrika'da ve dünyada **şok** tesiri yaptı. Moritanya Kara Kuvvetleri Kumandanı Albay Mustafa Salih'in gerçekleştirdiği darbeden sonra ihtilâl komitesinin yayınladığı beyannamede **Muhtar Dede**'nin **«sapık»** ülkeyi iflâsa sürüklemiş bir kişi olarak suçlanması ve Moritanya Halk Partisinin kapatılması dikkatleri çekti.

Muhtar Dede'nin devrilmesi Fas'ı tedirgin ederken, Polisaryo gerillaları da, henüz yeni rejimin mahiyetini bilmedikleri halde, ihtilali **«Moritanya'dan iyi haberler geldi»** diyerek karşılaması **ve bir iyiniyet gösterisi olmak üzere Moritanya'ya karşı tek taraflı olarak ateş-kes kararı** alması sürpriz gelişme olarak kabul edilmektedir.

Moritanyan'ın başşehri **Nuaksot**'tan gelen haberlere göre, ülkede durum sakindir ve esasen bir ihtilâl beklenmediği için, sokaklarda ihtilâl sonralarında çok görülen ve resmî makamların gayriresmî imiş gibi göstermeye çalışarak tertip ettikleri coşkun gösteriler yapılmamaktadır.

Batı Sahrası'nda, dünyanın en zengin fosfat yataklarının Batı taraftarı iki ülke olan **Fas** ve **Moritanya** arasında bölünerek Batı dünyasının hammadde ihtiyacının emniyet altına alındığı kabul edilirken; son darbeyle bu dengenin değişebileceği **ve Fas'tan yardım olarak** dâvet olunan 10 bin askerin iade olunup sosyalist blok taraflısı Cezayir kuvvetleriyle yer değiştirmesi ihtimali, **meselenin önümüzdeki günlerde yeni buudlar** kazanmasına vesile olabilecek çaptadır.

Irak'la Rusya'nın arası açılıyor mu?

Irak İhtilâl Kumanda Konseyi Başkan Yardımcısı ve Irak'ın **«kuvvetli adamı»**, Baas Partisi liderlerinden **Saddam Hüseyin** Amerikan **Newsweek** dergisine verdiği bir beyanatta **Rusya** ile Irak arasında bir sürtüşmenin var olduğunu açığa vurmuş bulunmaktadır. Hüseyin, Basra Körfezinin stratejik ehemmiyetinin büyük olduğunu, süper devletlerin bu gibi bölgeleri çatışma noktaları olarak seçtiklerini ifade ettikten sonra,**«Amerika ve Batı Avrupa ülkeleri bu bölgede daha önce de var idiler ve Sovyet Rusya da bu bölgeye girmeye kalkışınca gürültü kopuyor. Ancak Sovyetler'in kusursuz olduğunu söylemek istemiyorum. Sovyet Rusya, bütün dünya komünist oluncaya kadar tatmin olmayacaktır. Biz Orta-doğu insanları kendimizi başkalarının tesir alanlarına açık bıraktıkça, Doğu-Batı arasında bir çatışma alanı olmaktan kurtulmamız mümkün değildir»** demiştir.

Ancak, bu mutedil ifadelerden sonra, Saddam Hüseyin'in Mayıs ayında **«21 komünisti idam ettiklerini»** açıklaması ve bunu **«Moskova'ya, Irak'ın içişlerine karışmamaları için yapılmış bir ikaz»** olarak değerlendirmesi sürpriz olmuştur.

Bilindiği gibi geçen Mayıs ayında Irak Komünist Partisinin 21 üyesi **«Irak Ordusuna komünizmi sokmaya ve istihbarat teşkilatını ele geçirmeye çalışmakla suçlanarak»** idam edilmişlerdi.

Bu durum Irak ile Suriye'nin her ikisinin de, sosyalist bir parti olan Baas'ın birer kolunu temsil etmelerine rağmen, Moskova'nın Suriye'yi desteklemesinin bir neticesi olarak görülmekte ve sosyalizmi benimseyen bir kimse veya ülkenin komünizmi reddetmesinin mantıken doğru olmayacağı ortada olduğuna göre, **(zira aralarında kalkış noktası bakımından da bir fark yoktur, ancak, tatbikatta bir takım metod farklılıkları vardır denilebilir.)** Irak'ın sosyalist Baas partisinin komünizme karşı çıkmak iddiasıyla 21 komünisti idam ettirmesinin ardında komünist ideolojinin reddi vakıasından ziyade, Moskova'nın liderliğini reddetmek veya Çin'e yaklaşmak gibi bir temayülün bulunduğu düşünülebilir.

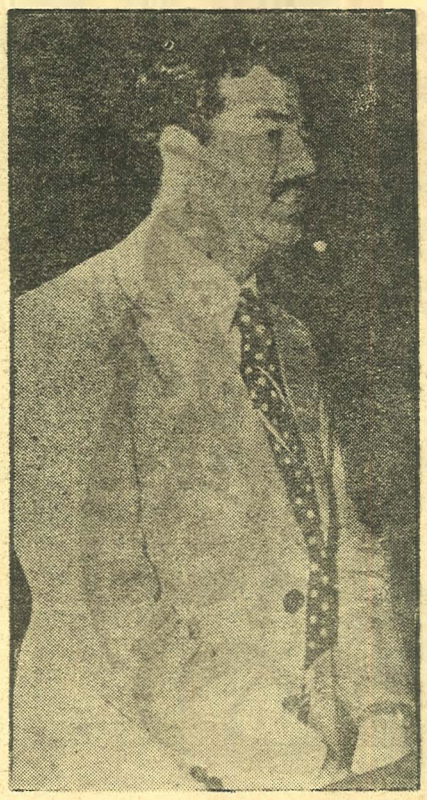

Irak'ın kuvvetli adamı Saddam Hüseyin

İSVİÇRE'DEN HAC SEFERLERİ

MUHTEREM HACI ADAYLARI

İSVİÇREİDEN İLK DEFA HAC SEFERİ TERTİP ETMEKLE GURURLUYUZ...

Gidiş : 1 Kasım 1978 Zürich'den
Dönüş : 19 Kasım 1978 Zürich'e

Konfeksiyon ve Seyahat biletleriyle şimdiye kadar Vatandaşlarının hizmetinde itimat kazanan TAYIP MODA İsviçre'de ilk defa tertiplediği HAC SEFERİYLE Vatandaşlarının bir Dinî vazifesini yerine getirmeyi kolaylaştırmaktan iftihar duymaktadır.

Müracaat: Celâl TAYIP, Schaffhauser Str. 363, 8050 Oerlikon/ZH.
Tel. 01 - 46 23 40 , Ev: 01 - 51 01 16
Gidiş - Dönüş bileti 1080 Sfr. dır.

DÂVET

Mukaddesatçı Hanımlar tarafından her cuma günü Cuma saatlerinin değerlendirilmesini temin etmek üzere sohbet toplantıları tertib edildiği bildirilmektedir. Her cuma günü saat 12. ile 17. arasında Üsküdar Gençlik ve Kültür Derneği'nin, Üsküdar Vapur iskelesi karşısındaki husûsî lokalinde yapılacak olan haftalık sohbet toplantılarına klik taassubu güdülmeden her islâmî temâyül sahibi hanımın iştiraki arzu edilmekte olduğu öğrenilmiştir. Üsküdar Balaban Cad. Nu. 22'deki lokalde yapılacak olan bu sohbet toplantılarına, Mukaddesatçı Hanımlar adına yapılan dâvete tavassuttan zevk duyduğumuzu bildirir başarılar dileriz.

Bir devrin perde arkasına ışık tutan bir eser daha!

Yazan KADİR MISIROĞLU

KIRK LİRA

İSTEME ADRESİ :
1) Sebil Yayınevi
P.K. : 808 Sirkeci - İST.

yaşayan hattatlarımız

Röportaj:
Ramazan Güntay

HATTAT HASAN ÇELEBİ

— 1 —

Yaşayan hattatlarımızdan Hasan Çelebi'yi vazifeli bulunduğu Üsküdar Bağlarbaşı caddesinde Selâmi Ali Camii'nin meşrûtasında bulduk. Kendisiyle görüşmek istediğimizi telefonla bildirmişdik. Hasan Çelebiyi masasında, kalemi elinde yazı yazarken bulduk. Bizi, yanında ondan hat dersi alan bir genç karşıladı. Hoca bir sülüs yazı yazıyordu.

— Hocam gazeteniz SEBİL yaşayan hattatlarımızla röportajlar yapmaktadır. Bugün sizinle görüşmek istedik. Hat san'atı ve hattatlar hakkındaki sorularımızı cevaplandırır mısınız?

— Tabiî efendim. Memnûniyetle.

— Önce bize kısa hayat biyoğrafinizi anlatın lütfen.

— Efendim ben, 1937 yılında Erzurum'un Oltu kazasına bağlı İNCİ köyünde doğmuşum. Benim ilk mektep çağına geldiğim 1945/1946 yıllarında hâlâ köyümüzde ilk mektep yoktu. Tahsil yapmak istiyordum. Bunun için en iyisi Kur'an ezberine çalışmak denerek âilem beni dayım Yusuf Altaş'ın yanına verdi. 1953 senesinde Kur'an ezberini tamamladım. Bundan sonra Kur'an talimi veya Tashih-i Huruf için İstanbul'a geldim. Bacağı kesik İsmail Efendi'den tashih-i huruf dersleri almaya başladım. O zaman Fatih Çarşambadaki İsmail Ağa Medresesi'nde kalıyorduk. Medreselerin bir çok imkânsızlığı yanında rutûbeti de fenâ idi. Medresede yapılan bir verem savaş kontrolü sırasında bende zatürre başlama halinde olduğu tesbit edilerek bana bu medresede kalmam sıhhatim açısından tehlikeli olduğu buradan ayrılmam gerektiği bildirildi. O zamanlar dayızadem Üsküdar'da Çinili Medresesi'nde yalnız kalıyordu. Benim büyüğüm olduğu için beni yanına aldı. Bu münâsebetle tashih-i hurufu merhum İsmail Efendi'den tamamlayamadım. Kalan kısmını o zaman Haremdeki Selimiye Camii'nin imamı olan merhum Hâfız Tahsin Efendi'den tamamladım. Bu tarihten başlamak üzere (1956) Arapça dersleri almaya başladım. Üsküdar Çinili Camii'nin imamı merhum Mehmed Efendi'den on oniki sene Arapça ders aldım. 1956'dan itibaren Hademe-i Hayrat (Diyanet Teşkilatında) Üsküdar Mihrimah (İskele) Camii'nde müezzinlik vazifesine başladım. Bu vazifede iken vatanî vazife için Beykoz'da silâh altına alındım.

Daha sonra Üsküdar Doğancılar'daki Mehmed Nasuhî Camii'nde imamlık vazifesinde iken izinli olarak memlekete gitmiştim. İhtilâl olmuştu. Siyasî hava oldukça gergindi. Bunun için babam İstanbul'a tekrar avdetime izin vermedi. Üç sene kadar bir müddet Artvin'in Yusufeli kazasında müezzinlik vazifesi yaptım. 1963'de tekrar Üsküdar Sultantepe'de Şeyh-ül-İslâm Mehmed Said Efendi Camii'ne imamlık vazifesiyle naklen getirildim. Ki Halim (Özyazıcı) Bey'de hat derslerine başlamam bu tarihe rastlar. 1974'de Üsküdardaki Şeyh Câmii'ne imamlık vazifesiyle naklolundum. Orada on bir senelik uzun müddet bir hizmetten sonra 1974'de Üsküdar Bağlarbaşı'ndaki işte bu Selâmi Ali Camii'ne imamlık yapmak üzere naklolundum. Halen gördüğünüz gibi burada vazifeye devam etmekteyim.

— Hocam hat san'atına olan merakınız ne zaman başladı?

— Hat sanatına merakım şöyle başladı. Aslında tâ çocukluğumdan beri kalem ve kâğıda âşığımdır. Fakat hat sanatıyla münâsebetim İstanbul'da başladı diyebilirim. Kendi kendime câmi içlerinde, mezar taşlarında, yol kenarlarında gördüğüm hatları okumak için büyük merakım vardı. Bunun için uzun zaman kendi başıma çalıştım. 1959'da elime Hutut-i Osmanî adındaki kitap geçti. Bu kitabı buluşum tâ çocukluktan beri içimde bulunan sanatkârca yazıp okuyabilmek merakıma kibrit çaktı. Kendi kendime ağaçtan bir kalem yaptım. Kitaptaki yazıların, bakarak benzerlerini yazmaya çalışıyordum. Kitabı buldum diye ne kadar ümitlendi isem, bakarak yazdığım halde benzetemeyince de o kadar üzülüyordum. 1963 sonuna doğru bir gün Üsküdar Bülbüldere'de halen de bu işle uğraşan Taşçı Yusuf (Küçükçavuşlar)'ın dükkânında taş üstüne yazılmış gâyet güzel bir sülüs yazı gördüm. Ve gi-

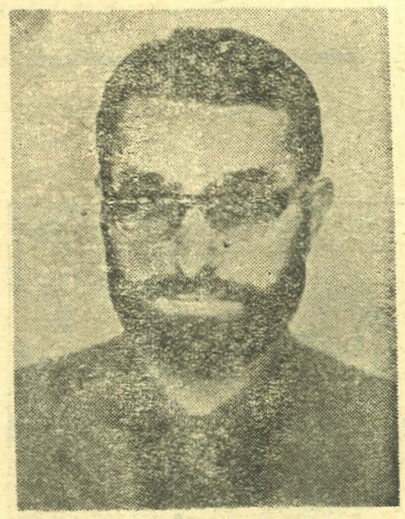

rip bu yazıyı kimin yazdığını sordum. «Ben de uğraşıyorum ama olmuyor nedense» dedim. Adam, «İki gün sonra bu yazının hattatı gelecek o zaman gel seni tanıştırayım» dedi. İşte hat sanatıyla olan münasebetim böyle başladı.

— Yazının hattatı ile tanıştırılmanız için geçen iki gün size yıllar gibi uzun geldi herhalde.

— Elbette. O iki gün benim için fevkalâde uzun oldu. Heyecanla, sabırsızlıkla ümidle korkuyla bekledim. Acaba beni talebeliğine kabul edecek miydi? İki gün sonra endişelerim korkularım Allaha şükür olsun, boşuna çıktı. Taşçı Yusuf bey beni Hattat Halim Bey'le tanıştırmıştı. Ve hattat Halim Bey beni talebeliğine kabul etmişti.

— Hat çalışmalarınız hangi çeşit yazıları ihtiva ediyor?

— Hat çalışmalarım dört çeşit yazıyı muhtevidir. Hattat Hamid Bey'den Nesih ve Sülüs yazıları için 1970 yılında icâzet aldım. Hâfız Kemal Batanay'dan ise T a ' l i k ve R i k a yazıları için icâzet almaya hazırım.

— Hat san'atı ile ilgili çalışmalarınızı biyoğrafik sıraya göre anlatır mısınız?

— Tabi efendim. Taşçı Yusuf'un beni Halim Bey'le tanıştırdığı 1963 senesi sonunda bir ustanın rahlesi önünde hat dersleri almak için diz çökmüştüm. 1959'dan 1963'e kadar ise kendi başıma çalışmıştım. Halim Bey'le tanışınca, Topkapı dışındaki «Çırpıcı Çayırı» denilen yerdeki bağ ve evinde çalışmalara başladık. Halim Bey 1964 yılında herkesin bildiği gibi elim bir trafik kazasında irtihal edinceye kadar ancak üç veya dört defa ders almak fırsatını bulmuştum. Halim Bey ölünce «ben gâliba hattı öğrenemiyeceğim» diye ümidim az da olsa kırıldı. Hatta karşı olan iştiyakım alevlenmişken Halim Bey'in vefatıyla hattı öğrenmemin yarıda kalma korkusu beni iyice sardı. Bir gün merhum Ümer Nasuhî Bilmen'in oğlu Avni Bilmen Bey'i ziyârete gitmiştim. Ona hat sanatına çalıştığımı fakat tam bir şeyler öğreneceğim zaman Halim Bey'in vefat ettiğini bundan dolayı çalışmalarımın yarıda kaldığını anlattım. Müteessir oluşum karşısında bana iki tane kamış kalem verdi. Hattat Hamid Bey'e gitmemi tavsiye etti. (Devamı var)

SON RİCA

Sevgili gurbetzede okuyucularımız!.

Yurtdışındaki abonelerimizin borçlarını ödemeleri mevzuunda sizlere son defa olarak bir ricada bulunmak istiyoruz. Gerçekten bu sondur. Zira, artık müsâadenizle bu mevzuuda yazıp söylemekten usandık. Tahmin ederiz ki, yazdıklarımızı okuyanlar da usanmışlardır. Bu bakımdan mes'ele kısa zamanda her hâlûkârda halledilecektir. Ya bu kangren olmuş alacaklar tahsil edilecek, veyahud da tahsil edilemiyeceğine hükmedilerek bunların üzerine bir çarpı işareti çekilecek ve belki de yurtdışına gazete göndermekten vaz geçilecektir Eğer netice böyle olur ise, borçlarını ödiyenlerin, inat ve ısrarla ödemiyenler yüzünden husûle gelecek bu durumdan dolayı bizi mâzur görmelerini peşinen rica ederiz. **Aziz kardeşlerimiz,**

Her nedense yurtdışındaki abonelerimize âid tahsilât başlangıçtan beri muntazam bir sûrette yürütülememiştir. Biliyorsunuz gazetemiz üçüncü yılını doldurmaya doğru yol almış gitmektedir. Yüzde ikiyüzden fazla zam gören kâğıt vesâir masraflarımız dolayısıyla elinizde tuttuğunuz gazete, artık zarar etmektedir. Hal böyleyken, biz yurtdışına yaptığımız irsalâttan bugüne kadar sadece ödediğimiz posta paralarının yarısını bile almış değiliz

İlk iki sene, Sebil'in yurtdışı hesaplarını **Hasan Damar ve Rüştü Banaz** kardeşlerimiz idare etmişlerdir. Bu kardeşlerimizin, Almanya'daki bütün islâmî faaliyetlerde eli olduğu malûmdur. Bu bakımdan onlar Sebil'le lâyıkı veçhile ilgilenememişlerdir. Fahrî olarak yaptıkları bu hizmeti, ağır meşgûliyetleri dolayısıyla iyi takip edememişlerdir. Bu sebeple ilk iki yılın neticesi müessesemizin altından çıkamıyacağı derecede ağır bir zarar olmuştur. Haftada takrib on bin liradan yüzdört sayı bir milyondan ziyade sırf postalama masrafları ödeyen müessesemizin, tahsilâtı 30-40 bin markı geçmemiştir. Hem de markın sekiz lira olduğu bir zamanda tahsil edilen bu meblâğın, postalama ücretlerinin dörtte birine bile takübül etmediği meydandadır. Bu durumda mes'eleye çare aranmış ve 1978 başından itibaren Almanya'da hususî bir büro açılarak başına çok iyi tanıdığımız **SEYFİ ŞENOĞLU** kardeşimiz geçirilmiştir. İşinden çıkarılarak sırf SEBİL ile meşgûl olmak üzere faaliyete geçirilen bu kardeşimiz, SEBİL'in alacaklarını tahsil için gerçekten takdire şâyân bir sûrette çalışmaktadır. Fakat ne yazık ki, işte bu senenin de yedinci ayı çıkmak üzere bulunduğu halde toplanması lâzımgelen meblâğın yüzde onu ancak toplanabilmiştir. Bu gidişle geriye kalan yüzde doksanın da yılbaşına kadar toplanabilmesi şüphelidir. Halıhazırda daha ziyâde yeni abonelerden tahsilât yapılmakta, eskiler derin bir gaflet uykusunda devam etmektedirler.

Buna çâre olmak üzere, bütün abonelere hususî bir mektup gönderilmiştir. Bunda, bakiye borçları bildirildiği gibi, kendilerinden onbeş gün içinde cevap vermeleri istenmiştir. Böyle bir cvap vermedikleri takdirde, muhatabın bilinen adresten ayrıldığı ve binnetice gazetenin eline ulaşmadığı kanaatiyle abonesi iptal edileceği ifâde edilmiştir. Bu durumda, mektubu alan kardeşlerimizden bazıları hem borçlarını ödemekte ve hem de eski adreslerinde ikamete devam etmekte olduklarını bildirmektedirler. Kendilerine teşekkür ederiz. Ancak bazıları, hiç cevap vermemektedirler ki, böylelerinin aboneliklerini —mâalesef— iptal etmekteyiz. Zira yurtdışına postalanan bir gazete, yurt dahilindeki yirmibeş gazeteden daha fazla bir külfeti gerektirmektedir.

Ayrıca bazı abonelerimiz de bildirilen borç miktarına itiraz etmekte ve bize öfkeli mektuplar yazmaktadır. Halbuki hiç kimse hatadan sâlim değildir. Adı geçen mektupta da hatalarımızın peşinen hoş görülmesi rica edilmiştir. Bu kadar gayrı muntazam yürüyegelmiş bir mes'elede, binlerce abonenin hesabını hiç bir yanlışa meydan vermeden çıkarmanın imkânsızlığı meydandadır.

Aziz kardeşlerimiz,

SEBİL, hepimizin gazetesidir. İnananların müşterek sesini duyurmaya çalışmaktadır. Onun hizmetlerine devam edebilmesi vefakâr okuyucuların borçlarını zamanında ve muntazam ödemeleriyle mümkündür. Biz yurtdışındaki tahsilâtımızla bir takım makinalar satın almak ve gazetemizi daha nefis bir sûrette çıkarmak emelini beslerken, bu şekilde cebimizden yaptığımız posta masraflarını bile tahsil edemeyişimiz hazindir. Şimdiye kadar abone kaydedenlerin pek çoğu, parasını aldığı kimselere gazete göndermezken, bizim üç yıldan beri gönderdiğimiz gazetelerin milyonlara varan bedelini tahsil edemeyişimizdeki hayâl kırıcı menfî tesiri lütfen takdir ederek bu son ricamızı yerine getiririz. Bu hafta bir gazoz eksik içerek borcunuzu ödeyiniz!. Aksi halde nihâyet yılbaşına kadar devam edip, ondan sonra yurtdışı diye bir mes'ele tanımıyacağımızı üzülerek belirtmek isteriz. Zira artık takatımız kalmamıştır. Sırf yurtdışı değil, yurt içinde de borcunu —hem de yıllardanberi— ödemeyen üç dört bin abonemiz mevcuttur. Onlar hakkında da gelecek hafta bir açıklama yaparak gereken tedbirlere tevessül edeceğiz.

Allah'ın selâmı, bereketi, âtifeti, rahmeti hepinizin üzerine olsun, aziz gurbetzede okuyucularımız!. **SEBİL**

Sebil
Avrupa Bürosu

SEYFİ SENOĞLU

Liebig weg 5
6236 Eschborn/Ts.
Postcheckkonto Nr: 116655-600
6000 Frankfurt a. M.
Telefon: 0 61 96 / 4 54 47

Abone olmak, abone kaydından silinmek, gazetemize herhangi bir sûrette müracaat etmek veya SEBİL yayınlarından almak isteyen yurt dışındaki kardeşlerimizin evvelivetle adresi yukarıya yazılmış olan Avrupa Büromuza müracaatlarını ve ücretleri posta çekine yatırmalarını rica ederiz.

ABONE ŞARTLARI

ALMANYA 60 (D.M.)
AVUSTURYA 400 (OSCH)
FRANSA 120 (F.F.)
BELÇİKA 800 (BRF)
İSVİÇRE 60 (SFR)
HOLLANDA 60 (HELF)
İNGİLTERE 15 Paund

(Altı aylık abone bedeli için herbirinin yarısı)

OKUYUCU POSTASI

● **Mehmed Ata/B. Almanya:** Adres değişikliğiniz yapılmıştır. Türkiye'ye izine geleceğiniz zaman tekrar bir mektupla hangi tarihler arasında yurt dâhilinde bulunacağınızı ve buradaki adresinizi bildirmeniz gerekir. Selâmlar.

Yaşar KURT/BATI ALMANYA: Gönderdiğiniz üç abonenin gazeteleri 130. sayımızdan itibaren gönderilmeye başlanmıştır. Ancak, bundan sonraki yazışmalarınızı, Avrupa Büromuzla yaparsanız istekleriniz daha çabuk karşılanır. Alâkalarımıza teşekkür eder, devamını bekleriz, selâmlar.

Yaşar SEVİNÇ/HOLLANDA: Gösterdiğiniz teveccüh ve samimi hislere teşekkür ederiz. Adresini bildirdiğiniz kardeşimizin abone kaydı yapılmıştır selâmlar.

Mustafa ÖZCAN/AVUSTURYA: Gazetenizin elinize ulaşmadığını yazıyorsunuz. Gazeteniz 62. sayıdan beri devamlı size postalanmaktadır. Zarfın üzerindeki adresiniz, bizdeki abone kaydındaki adresin aynısıdır, selâmlar.

Mehmed ATA/B. ALMANYA: Adres değişikliğiniz yapılmıştır. Türkiyeye izine geleceğiniz zaman tekrar bir mektupla hangi tarihler arasında yurt dâhilinde bulunacağınızı ve buradaki adresinizi bildirmeniz gerekir. Selâmlar.

● **Yılmaz DURAL/ALMANYA:** Gönderdiğiniz reklâmı aldık. Bunun bir benzerini de Türkiye'de dağıttılar. Hatta gazete ve televizyon reklamlarıyla «Emekçiler artık kendi gazetelerini kuruyorlar» ifadesiyle yaygaraya kopardılar. Bu sûretle toplanan paralarla kurulan gazeteyi herhalde biliyorsunuz. Devam eden neşriyatından Maocu ve kürtçü komünist olduğu anlaşılmaktadır.

Bu gibi hâinâne teşebbüslerin asıl merkezinin Almanya olduğu malûmdur. Bu bakımdan kuruluş sermayelerinin çoğunu oradan temin ettikleri muhakkaktır. Nasıl **Sultan Abdülhamid** merhumla mücâdele eden Jön Türkler, Avrupa'ya kaçmışlar ve asıl faaliyetlerini orada göstermişlerse, bugün de durum aynıdır. Şu farkla ki, bugün orada sizler gibi İslâm için çalışan mücâhidler de var.

Alâkalarınıza teşekkür eder bunun hep devam etmesini rica ederiz. Selâmlar.

● **Dilaver ÇOLAK/ALMANYA:** Gönderdiğiniz şiiri aldık. Alâkalarınıza teşekkür ederiz. Ancak gazetemizde şiire pek yer vermek imkânını bulamadığımıza herhalde dikkat etmişsinizdir. Nihayet haftalık bir gazeteyiz. Fikrî yazılardan ve bir hafta boyunca birikmiş olan haberlerden şiir neşretmeye fazla imkân bulamıyoruz. Teşekkür ve selâmlar.

Hürriyetçi Ecevit« Müslümanlara Hacc'a gitmeme Hürriyeti tanıdı»

«Özaydınlı! Utan biraz, Biraz sıkıl!..»

Yaptığı bir takım deli-dolu hareketlerle öteden beri dikkatleri üzerinde toplayan, Erbakan'ın attığı temelin çimentosunu otomobilinin arkasına alıp Ankara'ya getirerek o temelin sahteliğini güya ispatlamaya çalışan, şimdi ise o temelin yerinde yükselen fabrikaların varlığından birazcık haysiyet kaygusu duymayan Erzincan CHP senatörlerinden Niyazi Ünsal belki de siyasî hayatının en dikkat çekici atağını geçen hafta yaptı ve Doç. Bedreddin Cömert'in cenaze merasimini fırsat bilen marksistlerin, POL-DER'i kapatmak kararından vazgeçmiyen Özaydınlı'yı istifaya çağıran haykırışlarından ilham alarak, İçişleri Bakanlığına gitti ve Özaydınlı'nın Hususi Kalem Müdürü'ne, Bakan'a verilmek üzere bir mektup bıraktı. Mektup, Özaydınlı'ya «utan biraz biraz sıkıl..» gibi hakaretâmiz ifadelerle doluydu. Diyordu ki, siyasî hayatımızın son haftalarındaki bu en renkli mektubunda, senatör Ünsal:

NİYAZİ ÜNSAL'IN MEKTUBU

«Dün Ankara sokaklarını inleten «istifa» seslerini dinledikten sonra bugün, gazetelerde istifa haberinizi aradım. Yoktu. Bir süre önce bu konuları sizinle makamınızda konuşurken,

«— Sorumlu devlet adamı gibi konuşmuyorsunuz» dediniz. Sözlerinizin anlamını o zaman yeterince anlayamamıştım. Ama şimdi iyi anlıyorum, iyi değerlendiriyorum. Size göre sorumlu devlet adamı olmak gerekiyor. Devlet adamlığında olayların ve olanların sağlıklı değerlendirilmesi için serinkanlılıkla ele alınmasını ve o ölçüler içinde değerlendirilmesini anlarım ve kabul ederim. Ama bu hiçbir zaman duyarsız bir noktaya gelemez ve gelmemelidir.

Siz şu anda duyarsız ve tutarsız durumdasınız Sayın Bakan.

15—20 yıl önce bir öğretmen dövüldüğü zaman Türkiyem ayağa kalkardı. İki öğrenci öldü diye Başbakanlar asıldı. Bugün kan akıyor, Bakan kan.. Siz duymuyorsunuz.

Bu kan fazizmin akıttığı kandır. Bana. içinde her düzeyden yurttaş kanı var. Türkiye'yi dolaşarak olay yerlerine anında yetişiyorum diyerek temizlenmez, durmaz. Aktıkça akar ve bir gün hepimiz bu kan selinin içinde buluruz kendimizi.

«ÇEKİLMELİSİN SAYIN BAKAN»

Doğrusunu söyleyelim, yaptıklarından ve söylediklerinden birşey anlamıyoruz. Kader arkadaşlarından söz ediyorsunuz. Kimdir, nedir bu kader arkadaşların bir anlayalım. 1965-1971 yılları arasında faşizm plânlarını yapanlar mı, uygulayanlar mı? yoksa uygulatanlar mı? Bunların hangisidir, öğrenmek ve anlamak istiyoruz, çünkü kan büyüyor Bakan kan. Söylediklerini ve yaptıklarını akan kanların karşısına koy ve biraz düşün, düşün de biraz utan Bakan. Biliyorum bu olaylar seni aşan boyuttadır. Senin çekilmenle bitmez, bir senin gitmenle de durmaz. Ama çekilmelisin, hemen ayrılmalısın.

Senin çekilmen bazılarının aklını belki başına toplar. Gerçeği görür ve anlar.

«BİZ KANLA GİTMEK İSTEMİYORUZ»

Biz kanla gitmek istemiyoruz Sayın Bakan... Birşeyler yapmak istiyoruz. Kalarak yapamadıklarını belki giderek yaparsın, bizden bunu esirgeme. Ecevit hükümetine daha fazla yük olma. Çekil, hemen çekil.

Lütfen. Hiç olmazsa bu sözümüzü anla, bu isteğimizi yerine getir.

Kan daha fazla büyümeden çekil...»

HÜRRİYETÇİ ECEVİT MÜSLÜMANLARA HACCA GİTMEME HÜRRİYETİ TANIDI

Eskilerin devlet ve hükûmete olan itibarlarının bir timsali olmak üzere kullandıkları sözlerle konuşacak olursak, tekrarlıyalım ki, Devlet Baba'nın dişi tırnağı sökülmüşcesine çaresiz, «Hükûmet Ana» ise ancak «vatandaşlardan müslüman olanların hakları ve hürriyetleri üzerinde nasıl oyun oynayabilirim» diye Ecevitvarî entrikalar çevirip durmada.. Hatırlanacaktır ki, aydınlarımızın, para babalarımızın yurt dışına her istedikleri zaman çıkmalarına bir sınır getirip, iki senede bir gitmeleri şeklinde kayıt koydurduğu zaman cümle anayasacılarımız galeyana gelmiş ve «anayasa çiğneniyor, seyahat hürriyeti mukaddestir, bu hürriyetin özüne dokunulamaz» demişlerdi de sonradan bu kampanyayı bir takım gayriresmî teminatların ışığı altında kesmişlerdi.

Ecevit Etibank'ın toplu iş sözleşmesini iptal etti...

12-7-8- Cumhuriyet

Başbakan, Türk-İş'e bağlı Maden İş Federasyonu işçilerine sağlanan yüzde 60'lık zammı çok buldu

Birinci yıl için yüzde 60, ikinci yıl için yüzde 35 ücret zammı

- Türet Levbasi -

HER SABAH TAZE BİR

ECEVİT TAN BİR SENE ÖNCE İŞÇİLERİ KIŞKIRTIYOR VE BU BOZUK DÜZEN'DEN KOPARABİLDİĞİNİZ KADAR ALINIZ, SONUNA KADAR İSTEYİNİZ. BU DÜZENİN YÜKÜNÜ SİZ Mİ ÇEKECEKSİNİZ. UTANINIZ ARTIK ! » diyordu.

İşçi ücretleri sınırlandırılıyor

13-7-8-Tere.

MÜSLÜMANLAR DALAVERELİ YOLLARI NE BİLİR NE DE ZORLARLAR.

En azından şunlar söylenmişti, veya öyle bir hava meydana getirilmişti:

«— Bizim kasdımız, senin Avrupa'ya, kâfiristanlara gidip gönül maceraları yaşamana engel olmak mıdır zannedersin? Nasıl düşünebiliyorsun bunu? Sen gazetecilik dersin, iş gezisi dersin, hastalık tedavisi dersin, resmî memuriyet dersin, ilmî kongre daveti dersin, dersin oğlu dersin ve istediğin zaman istediğin yere gidersin.. Bizim bu düzenlememiz, şu müslümanların Haccına engel olmaktır. Onlar böyle dalaverelî yolları zorlayamazlar, mekanizmamıza takılıp kalırlar.. Anlayışlı olun biraz!.. Yoksa sizin Avrupa'lara gitmenize, nasıl engel olmak isteyebiliriz? Sizin Avrupa'nın plâjlarında, lavanta banyolarında, kumarhanelerinde, kayak merkezlerinde, müzelerinde, san'at sergilerinde, komünist ve kapitalist partilerin toplantılarında hazır bulunmanız değil, Avrupa sokaklarında şöyle bir arz-ı endâm edişiniz bile bu memleketin adam olması için bize lüzumludur!»

HUKUKUN OBJEKTİFLİĞİ

Evet, bu havadan sonradır ki, anayasacı curcunacılarımız seslerini kestiler ve işte hükûmet şimdi laik kesimin müslüman vatandaşlarının iki senede bir yurt dışına çıkışlarına da tahdit koymaya başladı. Hukukun objektifliği denilen bir mefhumun da canına böylece okundu. Zira bir kimsenin yurt dışına seyahat etme hürriyeti ya vardır, ya yoktur. Varsa «şuraya gidebilirsin ama, zinhar Kâbe'yi ziyarete gidemezsin!» denildiği zaman, hukukun objektifliği katledilmiş olunur. «Hükûmet Ana» bu işi doğrusu iyi becerdi, demokrasimiz de böylece müslümanları istikametlendirmek bakımından gücünü yeniden göstermek imkânını buldu.

CHP'li aydınçıkların yurt dışı seyahatlerine gelince... Onların döviz derdinin de halledildiği, şu meşhur rüşvet mes'elesi araştırılırken galiba ortaya çıktı. Çünkü, CHP'ye 50 milyona yaklaşan rüşvet hissesinin düştüğü rivayet olunan 382 milyon liralık yolsuzluğu (kd adına Tütün yolsuzluğu dediler ve böylece rüşvet biraz hafifletilmiş oldu) tahkik etmek için kurulan Meclis Araştırma Komisyonunun sözcüsü olan İzmir AP milletvekili Erol Yeşilpınar yaptığı bir açıklamada «sahte olduğu iddia olunan banka dekontlarındaki imza ve mühürlerin doğru olduğunun anlaşıldığını» bildirmiştir. Yeşilpınar'a göre bu 50 milyon liralık rüşvet payı, «CHP'lilerin yurt dışı seyahatlerinde müştereken kullanılmıştır.» Yeşilpınar «yurt dışına giden CHP parlamenterlerinin döviz çeklerinin kod numaraları da bahsi geçen rüşvet belgesindeki kod numaraları üzerinden düzenlendiğinin tespit edildiğini, esasen yurt dışına gideceği olan parlâmenterlere dahilî bankalardan ödenen lo lîâ 100 dolar arasındaki dövizin bir yurt dışı seyahati asla karşılayamıyacağı bilinmektedir. Kafi gelmiyen dövizler için CHP, İsviçre bankasındaki bu kaynağı kullanmıştır, ihbarda bulunuyorum» demiştir.

Müslümanlara «hacca gitmeme hakkı» gibi üstün (!) bir hak tanıyan CHP'nin kendi parlâmenterlerine de üç-beş kuruşcuk para temin etmesi ayıp mı sayılmalıdır, yani?

Sebil

her şey hak için

Siyâsî, edebî, tarihî, ilmî, haftalık gazete

Sâhib ve Başyazarı: KADİR MISIROĞLU

Umûmî Neşriyat Md: SELÂHADDİN EŞ

Yazı İşleri Mes'ul Md: RAMAZAN GÜNTAY

Yıl: 3 Sayı: 134 / Fiyatı BEŞ LİRA

İDAREHÂNE: Vilâyet Han Kat 1 Nu: 101 - 102

Tel: 26 38 96 — 27 20 99 — İSTANBUL

ABONE Yıllık 200 TL. 6 aylık 100 TL

Posta Çeki Numarası 97446

Dizgi: Sebil Mat. Baskı: Fazilet Mat.

Umûmî Tevziat: UKAZ DAĞITIM

سبيل

الكل في سبيل الحق

Sebil

Everything

Devoted to the Truth (HAQQ)

An independent Muslim Historica

Political and Literary Weekly

P.O. Box: 808 İSTANBUL

Representative of Europe

Seyfi ŞENOĞLU

Liebig weg 5

6236 ESCHBORN/Ts.

Phone 0 61 96 / 4 54 47

Postscheckkonto Nr: 116655-600

6000 Frankfurt a.M.